Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De testamentaria tutela

urn:nbn:de:bsz:31-319110

Visual Library

his.l.curatorē.Sol.quādoqȝ tutor eſt abſēſ ⁊ ĭn locū abſētis eſt datus tutor: ⁊ tūc iſte tutor ē pn cipaliter ⁊ p ſe.⁊ iō etiā primo mortuo durat tu tor:ut.l.pxi.Qñqȝ pupillo daſ curator ⁊ hic ē aduertēdū:quia ſi tutor eſt pñs ⁊ non ĭpeditur curator dari nō pōt:ut.l.curatorē.ĵ.de tu.⁊ cu. da.ab his.ſed ſi eēt abſñs vel pñs ⁊ ĭpeditus:tūc pōt ſibi dari curator ⁊ modus dādi eſt duplex: qa uel dabit eū iudex:ut in pn.l.vel dabit eū tu tor cū decreto iudicis:ut in ſcōo rñſo. Idem ꝓ batur in.l.neqȝ.C.de ꝓcur.in glo.q̄ pōit vtrāqȝ practicā.⁊ inſti.de cu.§.fi.Et iſti⁹ officiū finiſ fi nita neceſſitate uel etiā finita tutela:qa nō datur principalr pp ſe:ſed ad ſupplēdū defectū alteri us.ita ĭtelligiſ hic.⁊ hoc ꝓbaſ hic in tex.dū dicit magis adminiſtrator rerū q̄ cur.intelligiſ.qñqȝ datur curator impuberi nullū tutorē habēti ⁊ ſic nō daſ ut ſuppleat defectū alteri⁹ tutoris deter minati.⁊ tūc durat cura toto tēpore pupillaris etatis:ut.d.l.curatorē.ĵ.de tut.⁊ cu.da.ab his. ¶ No.etiā q qñqȝ in locū ĭpediti[a] pt dari cura tor ſiue coadiutor ut hic ſiue actor:ut.C.de act. ſiue cu.dā.l.i.cuius actoris materiā plene exami naui in.l.actor.ĵ.rem ra.ha.¶ Ultio hec lex ⁊ p̄ cedens inducūtur ad.q.Cuidā epo ꝓpter ĭfir mitateȝ fuit datus coadiutor. mortuo epo q̄riſ utrū admiſtratio deuoluaſ ad capi.uel an reſide at penes coadiutorē: ⁊ vř q penes coadiutoreȝ ut.l.q̄ſtū.ŝ.e.In cōtrarium uidetur hec.l.⁊ qō .ŝ.dixi.⁊ hoc eſt uerū etiā propter aliā rōnem: qa ubi ſuperuenit admiſtrator legitimus ceſſat datiuus:ut.l.ſi tutor.§.i.de tu.⁊ ra.diſtr.ſȝ capi tulum eſt adminiſtrator legitimus ceſſante epo ergo ceſſat adminiſtratio datiua conceſſa coad iutori.⁊ de iſto coadiutore epi habes extra de clerico egro.capitulo primo.lib.ſexto.

a Olet. s locum ĭpediti vide Bal.ŝ. .l.proxi.

s **I arrogati.** Si pupill⁹ trāſit in alterius poteſtatē vel perdit ciuitatem tutela finitur. Item ſi tutor remoueaſ vel cōditio extitu ra extiterit.h.d.in eo dicit q pupillus fuit ōpor tatus intellige[b] q erat doli capax.

b Iarro s gati. in tellige. vide Bal.in .l. claruȝ.C. de auc. pſt.

s **I quis.** Si tutor eſt apud hoſtes ſine mutatione ſtatus non finitur tutela.Op.q traſfuga mutat ſtatū.Sol.vt in glo.¶ Opo.ŝ.e.l.muto .§.fi.Sol.vt in glo.

Ex.l.ſequenti.

¶ An tutela trāſeat ad heredes.⁊ an prelatura ⁊ cōmiſſaria ſimiliter trāſeant.⁊ an legitima tute la trāſeat ad liberos.

t **Utela.** Tutela eſt officiū virile ⁊ nō tranſit ad heredes .h.d.Not.tutelā non tranſire ad here des[c] Idem in qualibet prelatura : ⁊ cōmiſſaria: vt dicit glo.not.de hoc extra de teſta.c.ſi.li.vi. ⁊ .l.alimenta.in prin.de ali.⁊ ci.le.in gl. per Dy. ⁊ Ja.de bel.in aūt.de eccle.ti.§.ſi quis edificiū in fi.vltime oppoſitiōis.¶ Nota etiaȝ[d] iſtā equi parationem tutele cōmiſſarie.ſimile facit glo.in .l.vxori.§.i.ĭ.de fal.¶ No.q ad liberos tranſe unt tutele legitime qō intellige non q iſta tutela que eſt in patre trāſeat ad filios:quia illa eſt fini ta morte:ſed qa filius tāq̄ legitimus proximior cōſanguineus incipit eē tutor pupillo.

c Utela t ad heredes no.q vbi agi tur de cōmiſ ſione officij in dubio ĭtel ligitur perſo naliſ.adde .l. eius.ĵ.ð cu ra.furi. ⁊ de hoc no.imo. in .l. qȝ tale ſolu.ma.poſt bal.ibi qō fa cit ad not. p bal.in.l.pen. .ŝ. de ſer.⁊ ibi dixi.

d ¶ No.etiaȝ imol. allegat iſtā glo. pro ſing.i.l.ſi qs a filio.§.ſi qſ plures.ĵ. de lega.i. eqparādo fideicō miſſariū tu tori:ut ĭ hac glo.adde gl. ſimiliter eq parātem tu telā ⁊ cōmiſ ſariā i.l.vxo.

n **Emine.** Hodie ſec⁹: ut ĭ aūt. matri ⁊ auie.C. quando mulier offici.tu.fun.po.dicā.ĵ.ti.i. .l.ſi quis ſub cōditione.

¶ De teſtamentaria tutela. Rubrica.

¶ Dictum eſt ſupra de tutelis in genere. ſequitur uidere de tutelis in ſpecie.ueruȝ qa teſtamē taria tutela precedit alias.ideo premittit de te ſtamentaria tutela ⁊c̄.

Ex.l.ſequenti.

¶ An naturalib⁹.⁊ an ſpuriis debeat dare tuto rem pater.Et an rupto teſtamento ex cā prete ritiōis tutele datio firma remaneat. ⁊ an auc̄.ex cauſa.habeat locū in preteritiōe paterna ⁊ ĭ pre teritiōe poſthumi poſt teſtamentuȝ ⁊ poſthumi qui per.l.uelleia.ſucceditin locum primi ðfūcti.

l **Ege.** Parentes poſſūt dare tutores in teſtamento liberis natis ⁊ naſcituris qui ĭ al terius poteſtatem recaſuri non ſūt hoc dicit.¶ Quero utrū filijs na turalibus poſſit dari tutor.Rūdet glo.q nō niſi cōfirmetur:ut.l.ſi.C.de confir.tuto.¶ Quero[e] an etiam ſpurio poſſit dari tutor in teſtamen to.Glo.q nō quia nō debet nomiari filius.⁊ no ta hanc glo. ¶ Quero dicitur hic ſi liberi ſunt rupturi teſtamentuȝ ex cauſa preteritiōis nō va let datio tutele.an hoc ſit correctum per aūt. ex cauſa.Glo.dicit q ſic.quod nota.Nota ex hac glo.q aūt.ex cauſat.habe locum in preteritione paterna.de quo dicam in.l.filio preterito .ĵ. de iniuſ.rup.⁊ irri.teſt.¶ No.ex hac glo.q etiam aūt.ex cauſa.habet locū in preteritione poſthu mi.uidiſtis in.l.ſi quis teſtamento.ĵ.de leg.ij.di xi plene in aūt.ex cauſa.⁊ dicam in.l.filio.de li.⁊ poſthumi ubi meli⁹ occurret.¶ Tertio nota q aūt.ex cauſa.habet locū nō ſolum in preteritiōe poſthumi hoc eſt poſt mortem ſeu teſtamētum nati:ſed etiam in preteritōe eius qui per.l.velle. iam ſuccedit in locum primi defuncti ⁊ reperit ſe preteritum.

t **Eſtamento.** Teſtamēto videtur dati qui ſunt dati in codicillis teſtamento cōfirmatis.Opp.q ſemp codicilli videantur te ſtamento confirmati:ut inſti.de codicil.§.nō tā tum.dicit glo.hoc eſt veruȝ hodie qō intellige ſi teſtamentum eſt factū aliter.ſecus[f] ſi non.Cir ca quod vide Cy.in.l.ij.C.eo.facit quod no.i.l. ſepe.§.idem cum dicitur.ĵ.de v̄bo.ſig.¶ Op. ad ſecūdū dictū ⁊ vř q ñ reqraſ ð iure factū:ut .ĵ.ð ꝯdi.iſti l.multū.§.fi.Gl.nō ſoluit.tu dic q ibi in cōditionibus que ſunt facti.preterea ⁊ ibi poſtea valet de iure. Ex.l.ſequēti.

¶ De dictiōe tanq̄.⁊ an mater poſſit dare tuto rem filio.⁊ quid de auia.

p **Ater.** Pater dat tutorem filio ĭ ſtituto ⁊ exheredato ma ter inſtituto tātum.⁊ tūc cum inquiſiti one cōfirmabitur.hoc dicit.¶ Oppo.diciſ hic q in rem potius q̄ in pſonaȝ videtur dari.con tra.ĵ.e.l.quia.ubi videſ dari perſone potius q̄ rebus. Dicit gl.q dictio q̄.eſt no.impro prieta tis:quia uere datur perſone.¶ Op.ĵ.de le.ij.l. peto.§.mater.So.nō poteſt dari a matre ut ibi tamen cōfirmabitur cuȝ inquiſitiōe:ut hic.⁊.C. .e.l.iiij.⁊ iſta inquiſitio quādo filius inſtituitur erit modica.alias eēt magna:ut uidebitis.ĵ.ti.i. .l.ij.⁊.iij.¶ Quero quid in auia.Reſpōdeo idē qō ĭ matre:ut no.C.e.l.i.lȝ Spe.videſ aliud di cere in ti.de tutore.§.i.v̄.qd ſi auia.opi.glo. ꝓ batur per.l.ij.§.ſi mater.ĵ.ad tertul.ubi lex q̄ lo qtur in matre q cogatur petere tutorē filio ha bet locū in auia:ut.ŝ.e.l.filius aūt.

Cum a patre. Tutor dat⁹ a pr̄e nō legitimo cōfir

ri.§.i.de fal. quā allegat imo.in.l.cuȝ pater.§.here ditatē.ð leg. .ij.ubi etiam vide an tute la finiaſ per deportatio nem ⁊ ĭpam hic tenebat Bar.⁊ an e xecutor co gatur inuit⁹ officium ſu ſcipere. uide bar. in.l.iiij. .C. ſi pen. ap.morſ iter ue.⁊ ad gl.h adde bal. i.l. .i.C.ſi qs rē mi.

¶ De teſta mentaria tu tela. Rubr.

e Ege. q l ro.an fi lio na turaluel ſpu rio poſſit da ri tutor in te ſtamento. vi de no.i.l. na turalis .ĵ.ti. .i. ſed an ha beat tutoreȝ legitimū: vi de bal. in .l. minor.C.qñ mu.tu.of.ſū. poteſt.

f Eſtamē t to aliter ſec⁹ ⁊ ſic ſentit Bar. hic q tutor ĭ codicill.dat⁹ nō ſit tutor teſtamētari⁹ vide tamen bal.i.l.iij.C. eodem.

mat ſine inqſitione:niſi noua cā ſupuenit. h.d.
Ex.l. ſequenti.
¶ An ſit dría quādo ab idiota vł litterato pfer tur uerbum filij uel uerbum liberi.

a **I quis filiabus.** Appellatione filioꝝ ɔtinent[a] poſthumi filij non nepotes:ſed appellatiōe liberoꝝ etiā nepotes ɔtinentur:appellatione vero poſterorū oēs deſcendentes ɔtinent.hoc dicit cū.l.ſeq.an appel latiōe filioꝝ ɔtineant poſthumi: qđ examina vt dixi pleniſſime in.l.q filiabus.in prin.j.de leg.i. Secūdo an appellatione filioꝝ ɔtineant nepotes: examina ut dixi pleniſſime in.l.liberoꝝ.j.de vbo.ſig. Aduerte tñ q glo.dicit h q talis varie tas loquendi:an dicat filios uel liberos non cadit in idiotaz. ¶ Quidā exponunt iſtaz glo. qſi uelit dicere q diſtinctio huius.l. habeat locum qñ iſta uerba fuiſſent prolata ab hoīe lřato iuriſta uel alio homine ītelligēte tales diuerſitates. ſecus ſi a ruſtico. Certe aliud vult dicere glo. qſi diceret iſta uarietas dicendi eſt in ſermone litterali nō in uulgari locutione.ᵹ ideo non cadit in idiotaz[b] qui neſcit uulgare:puto tñ q ſi in teſtō idiote in ſcriptis per notariū reducto reperiunt iſta vba q deberēt intelligi ſm interpretationē iſtaꝝ legū.nam preſumenduz eſt q notarius in ſcribēdo appoſuit vba īportantia uoluntatē teſtatoris:ᵹ ſic uerba notarij intelligēda ſunt ſm iuris interpretationē:ut no.C.de vſu.l.i.ᵹ.l.ſciēdum.de vbo.obli. Et iſta poſſunt eſſe utilia ad multa ſcilicet qñ dicta teſtium deponētiū in vulgari rediguntur in ſcriptis.ɔſiliū tñ eſt q illa que ꝓprie in latinū redigi nō poſſunt ſcribant ī vulgari ſm q ꝓlata ſunt.ar.l.i.in pn.j. de excu.tu.
Ex.l.ſequenti.
¶ An ſi reperiant in eodē uolumine ɔtraria ſtatuta qđ uolumen eodem die fuit confirmatū q tempus inſpici debet.

c **Tutores.** Dies tutele cedit ab adita hereditate ᵹ īmediate illa poteſtas trāſit a teſtatore in tutorē.h.d. No.inſpici tēpus quo tutor datur non quo teſtamētū ɔfirmat. Et ſic facit ſm Dynū ad queſtionē de duobus ſtatutis ɔtrarijs in eodē uolumine repertis qđ uolumen fuit uno ᵹ eodez tpe ɔfirmatū q inſpicitur tēpus īpoſitionis non tempus ɔfirmationis.de quo p Cy.C. eo.l.ij.dixi plene in.l. omnes populi. de iuſti. ᵹ iur.ᵹ ideo inſpicienda eſt ultia ſcriptura ex quo ɔtrarie ſunt: ut.j.l.proxima in fine. ᵹ hoc tenet hic Dy.dicitur hic.nam ᵹ ipſe heres tutor dari poteſt.quid uult dicere. Reſpondeo ſupra dixi poteſtatem tutoris procedere a defuncto nō ab herede.hic probat duabus ratiōibus. Prima quia ipſe heres tutor dari poteſt: ex quo concluditur q ab eo non depēdet tutoris datio: quia ſeipſum dare non poſſet:ut.j.de tuto.ᵹ curato. da.ab his.l.pretor. Aliam rationez ponit text⁹: quia poſt mortem heredis tutor recte dari poteſt:ergo patet q ab eo non procedit:quia ipſe nō poſſet ante mortem ſuam dare.

t **Tutor datus.** ¶ Opp.C. de codic.l.i. ᵹ inſti. eo.§.i. ubi hereditas non poteſt adimi in codicillis.So.ītellige hic in codicillis: ſcilicet in teſtamēto ɔfirma.vel dic ſm glo.aliud in hereditate cuz tractatur de adēptione: aliud in tutela ᵹ iſtud placet. nam heredis inſtitutio debet aſſumere uires a ſeipſa.ideo nō poteſt dari nec adimi in codicillis cum dependeat ex teſtamento:ut.l.per manus.j.de iur.codicil.ſz tutela pendet ex teſtamēto ᵹ requirit aditionē hereditatis:ut.j.l.proxi. ¶ Op.ſ.de adop.l.que ſitū.So.patria poteſtas nō poteſt eſſe ſub conditiōe utili:ſed poteſtas tutoris ſic: vt hic:ᵹ ibi patet ratio in gloſa. ¶ Op. de.l.muto.§.ſi ſub conditione.ſ.ti.i.So.ibi in datiua tutela:hic in teſtamentaria ᵹc.

In tutoris. In tutele datione attēditur etiam nouiſſima ſcriptura.hoc dicit. Intellige: niſi prima ſit derogatoria:ut plene dicam in.l. ſi quis in principio teſtamenti.j.de lega.iij.
Ex.l.ſequenti.
¶ A quo tēpore cedit dies tutele: ibi. Quero. Et an cū teſtator filium pupillū inſtituit ᵹ ei dedit tutorem ſit aliqđ remediū tollende preplexitatis deſultantis ex eo : quia pupillus ſine tutore adire non poteſt. ᵹ tutor eſſe non poteſt anteq̄ pupillus adeat:ibi. Uenio. Et an hodie ualeant relicta ſi nō aditur hereditas:ibi. Quero quid. Et quid ſi hereditas fuit adita per inſtitutum in re certa uide in ſi.

a **I nemo.** Non ualent diſpoſita in taſtamēto:niſi adeatur hereditas ſaltem per unum ex pluribus.hoc dicit. ¶ Quero a quo tēpore cedit dies tutele utrum a die mortis: ut in legatis. an die adite hereditatis. Glo.dicit q a die adite hereditatis per hanc.l.ᵹ ideo regula catoniana non habet locū in tutela:ut.j.de regulis cat.l.pe.dictum glo.eſt uerū ᵹ melius probat.ſ.e.l. tutores.ᵹ.j.de execu.tu.l.ſi is qui tres.§. idez eueni re.ſed poſito q textus nō diceret probat ratione.nam in his que ad heredē nō tranſeunt dies cedit ab adita hereditate nō a die mortis:ut patet in uſufructu ᵹ in libertate: ut.l.i.in ſi.cum.l. ſequen.j.quando di.le.ce.ᵹ.l.i.§.in nouiſſimo. .C.de cadu.tol.ſz tutela nō tranſit ad heredez: ut.ſ.ti.i.l.tutela.ergo ᵹc. ¶ Uenio ad quoddaz indiſſolubile cōtrarium hic poſitum in glo. pone q teſtator pupillū filium ſolū heredem inſtituit ᵹ ei tutorem dedit. Ex hoc inſurgit perplexitas.nam pupillus nō poteſt adire ſine tutoris auctoritate:ut.l.potuit.C.de iure delibe.ᵹ.j.de acqui.here.l.pupillus. Item tutor nō eſt tutor anteq̄ pupillus adeat:ᵹ ſic non poteſt auctorari:ſed ɔtra hanc perplexitatē ſuccurritur p glo. duobus modis.primo q adeat hereditatez auctoritate iudicis[c]:ut.l.ſi infanti.C.de iur.delib. ᵹ.l.bonoruz.C.qui admit. ad bo. poſ. ſecundo q dabitur curator ad adeundā hereditatez: ut .C.de admi.tu.l.cū quidā.ſed hoc nō uidet verum:quia curator non poteſt auctorari pupillo ad adeundā hereditatem:vt.l.cum in vna.§.tutor.j.de appella. ᵹ no. in.l.ſolet. ſ.titu. primo. ¶ Nec ob.l.cum quidaz:quia loquitur in curatore adulti. Dy. ſoluit[d] iſtud indiſſolubile alio modo:ſcilicet q exiſtentia ſui heredis cōfirmet dationem tutele:ut inſtitu.de here.que ab inteſta.§.poſthumi.ᵹ de here.qua ᵹ diff. §.ſui.hoc tenet Cy.C.e.l.ij.hoc etiaz ego teneo. Cū eniz hoc ſit ad cōmoduz filij habere tutorem exiſtentia ſui heredis hoc operatur:nec eſt ſublata per beneficium abſtinendi inductuz a pretore: ut.l. ſi filius qui patri.j.de uulga.ᵹ pu.ſub.ᵹ ibi dixi. Sed ſi poneremus q exiſtentia ſui heredis nō poſſet operari:quia teſtator feciſſet de ſuo uolūtarium ſubſtituēdo uulgariter uel alio modo: tunc eſſet recurrendum ad primum remedium poſitum.ſ. Eſſet aliud remedium: ſcz q detur

a I qs. ɔtinētur. in hac.l.habes an appellatiōe filioruz poſterorū ᵹ liberoꝝ ɔtineant nepotes.iſtā tñ.l. reſtrigit. Et limitat imo. in.l. q filiabus. de le.i. ꝓcedere qñ teſtator ſciebat mulierē uel uxorē ꝓgnātē. alias ſecus p.l. ſi qs ita.j. e.

b ¶ In idiotā. Not. qđ īportēt iſta verba nō cadit vid. tex. not.in.l.itez ꝓtor. de ſuis ᵹ legi. ibi abuſiue uult q eſt not.qñ facit gl. no. i.l.quotiēs. .C.ſa.her.in v.qlibet neſcit vti proprijs vbis ſpecificiſ. Et ibi Bar. p⁹ antiquos. ᵹ not.ꝑpetuo p dictis teſtiū q ſi dnt intelligi ſm ſubtilitates iuris. vide i no.in.c. cuz clamor.de teſti.ᵹ qđ no.i .d.l.i. C. de vſur.ᵹ in.§. ſi ſcriptū. in ſti. de inuti. ſtipu. Et ad hic not. per Bart. adde Cy.C. de donā.añ nupt. .l.ſi cū ante. ᵹ quod no. Bal. in.c.i. in princi.de ſuc.feu.ᵹ qđ no.bar.i.l.ſi qđ erit.i pn. de le.iij.ᵹ i.l. liberoꝝ.i vltima col. de v.ſi.vbi oio vide faciunt no.in.l.i.C. de vſur.ᵹ cū bar.hic trāſit Pau.de ca.in.l.ſtipulatio.§. hoc quoqz.de v. ob.ᵹ ibi vid. bal.ad ſi. Et Bal.i.l.i.ad ſi.C.de leg. he.

c I nēo auctoritate iudicis. an curator poſſit auctorari pupillo ad aditā hereditatē.uide i.l. cū in vna.§. tutor. j. de appel.

d ¶ Dy.ſoluit. Exiſtētia ſui heredis ɔfirmat dati. tutele.ad de Bal. olo i.l.i.p⁹ glo. .C.e.ᵹ ibi ēt Barto.ᵹ an iſto caſu āte aliā aditiōez tutor poſſit ɔficere inuētariū. ᵹ qđo vide Bald. poſt glo.i.l. tutoris. C. de admi.tu. hic adde no. p Imo.in.l. ſili⁹ q patri. in v. quero effect⁹ ᵹ qđ ibi dixi de vulga.ᵹ pu. ADDE Joan.in ti.de tuto. in addi. ſpecu. circa prin.

a ℭ Ualeant relicta. an d̄ beāt legata nō adita hereditate. ut d̄ .l.q filio. in fi. de here.inſtitu.

tutor ad adeundam hereditatem: ut .j̄.l. proxi. in prin. Nō dico curator: ut dicit glo. ſed tutor. qđ q̄liter ꝓcedat .j̄. dicā. ℭ Quero qd ſi nō adit̄ hereditas: an hodie ualeant relicta[a]: ut .C. de lib. prete. auc̄. ex cauſa. R̄n. non: quia loquit̄ qñ teſtamentū rumpit̄ ex cauſa exheredationis uel preteritionis tm̄: vnde quādo rumpit̄ propter hereditatē nō aditā iſta iura remanent incorrecta. In caſu tamen hodie eſt īmutatū .ſ. ſi heres nō uult adire: quia eſt ꝓhibitus detrahere falcidiā: tunc valent relicta in teſtamēto ⁊ pars hereditatis uadit ad pſonas enumeratas in auc̄. de here. ⁊ fal. §. ſi uero expreſſum. ⁊ de hoc ibi per Ja. de bel. ℭ Quero qd ſi fuerit adita hereditas p aliquē inſtitutū in re certa: an ꝯfirment̄ alia relicta ī teſtamēto: qa heredes uniuerſales nō adiuerūt. R̄ndeo ꝙ ſic. ar. huius .l. ⁊ .l. teſtamēto .j̄. de ma. teſ. ꝓbo p rationē. nā certū eſt teſtatorē decedere teſtatū. nā ſi heredes uniuerſales adibunt nō eſt dubiū ſi nō adibunt: tūc iſte inſtitutus in re certa erit heres vniuerſalis: ut .l. .i. §. ſi ex fundo. de here. inſti. qa tūc accreſcit totū ei: vnde eſt eadē ratio: ſicut ſi adierit unus ex inſtitutis uniuerſaliter: ut dixi in .l. ex facto .j̄. de here. inſti.

Ex .l. ſequenti.

ℭ An tutor poſſit dari ad unuꝫ articulum. ⁊ an teneatur tunc facere inuentarium.

I hereditas.

a Pendente aditiōe hereditatis poteſt dari tutor pupillo. hoc .d. ℭ Op. donec locus eſt teſtamētarie tutele alie ceſſant: ut in auc̄. matri ⁊ auie. C. quādo mu. tu. offi. fun. po. ⁊ .j̄. e .l. ſi qs ſub ꝯditione: ſed hic teſtamētarius eſt ꝯfirmatus per exiſtētiā ſui heredis: ut dixi .s̄ .l. proxi. ergo ⁊c̄. Sol. intelligas h̄ quādo exiſtētia ſui heredis nō operabat̄: ⁊ aduerte ꝙ hic dicit̄ in tex. poſſe dari. q.d. nō ſuccedit legitimus ꝓpter ſpem teſtamētarij: ſꝫ peruenitur ad datiuū. ℭ Op. tutor ad certū articulū dari nō poteſt: ut .j̄. e .l. certaꝝ ⁊c̄. huius timore dicūt qdā ꝙ h̄ tutor dat̄ ſimpliciter nō ad adeundā hereditatē tm̄: quia talis datio nō ualeret ut in ꝯtrario ſm̄ Dy. ꝙ uidet̄ ꝓbari p tex. hic duꝫ dicit: q̄ſi nō ſit nec ſperet̄ ⁊c̄. ſed Ja. de are. intelligit[b] iſto caſu eſſe ſpeciale: ut ad unū articulum det̄ tutor .ſ. ad adeundā hereditatē: ut .l. īpuberi .j̄. de tuto. ⁊ cu. da. ab his. puto quālibet practicā eſſe bonā: tm̄ diuerſis caſibus. aut eniꝫ certum eſt hereditatē eſſe locupletē ⁊ utilē ⁊ datio tutoris extendit̄ ad iſtū articulū .ſ. ad adeundā hereditatē: ut .d.l. īpuberi. aut hic eſt dubiuꝫ: et tunc det̄ tutor ſimpliciter quaſi nec ſit nec ſperetur alius ut hic. ſed ſi ſequat̄ aditio incipit eē locus teſtamentarie ⁊ datiua extinguit̄: ut inſti. de attili. tu. §. item ſi. puto tm̄ ꝙ ſi datus ē tutor ad unū articulū tm̄ nō habet neceſſe facere[c] inuentariuꝫ ſicut dicimus in curatore dato ad litē: ut no. in .l. de creationibus. C. de epi. audien.

b I hereditas intelligit. utrum poſſit dari tutor ad unum actuꝫ tm̄. Adde Bart. in .l. cū in una. §. tutor de ap pel. ⁊ tutor ſeu curator ad unū actū an tenet̄ ſatiſdare .l. mulier. ⁊ quod ibi Bal. C. de iure do.

c ℭ Neceſſe facere. Ita etiā no. bar. in .l. tutor. ī ꝑn. ⁊ Ange. in .l. cum in una. §. tutoꝛ .j. de ap.

In tutelis.

In tutelis attendimus nouiſſimā ſcripturā. hoc dicit. ℭ Op. .s̄. e .l. ij. So. hic quādo diuerſe ſcripture reperiunt̄ ſup datione eiuſdē tutoris: ibi quādo ſup datiōe diuerſoꝝ: qa tunc vterqꝫ erit. Sed ꝯ .s̄. de ꝓcu. .l. ſi qs cū ꝓcu. ī fi. ubi p dationē ultimi primus videt̄ remotus. So. glo. aliud in ꝓcur. ut ibi: aliud in tutore ut hic. Tu dic ꝙ licet fuit ſcriptus primo un[9] poſtea alius: tm̄ qa eodē tp̄e ꝯfirmant̄: iō valet datio utriuſqꝫ: q̄ ratio ceſſat in ꝓcuratore: ut no. p doc. C. e .l. ij.

Ex .§. ſequenti.

ℭ An teſtamentū ꝯfirmetur ſi filius preteritus decedat viuo auo.

Qui filium.

Si nepos uiuo auo incipit tenere locū ſui ſicut ꝯfirmat̄ teſtm̄ per .l. uelleia. ita tutele datio. hoc dicit. Op. dicit̄ h̄ uiuo auo ſucceſſiſſe. contra viuus nō habet heredes: ut .l. i. .s̄. d̄ here. vē. ⁊ .j̄. ꝓ here. .l. i. Sol. dicit glo. ⁊ bene in hereditate alicuius qs nō ſuccedit ei uiuo: ſed nepos bene ſuccedit in locū filij ut incipiat tenere primū locū viuo auo ⁊ filio mortuo. Ita loquit̄ hic .q.d. ſuccedit in ſuitate: nō ī hereditate. ℭ Op. dicit̄ hic cū teſtamentū ſit ꝯfirmatū: ⁊ ſic innuit ꝙ ab initio nō ualebat: ꝯtra arguēdo a diuiſione: ut in glo. magna. Et ſolue ꝙ ꝯfirmatū eſt teſtamētū: nō ꝙ ab initio nō ualuerit: ualuit enim ꝙ filius fuit inſtitutus ⁊ nepos ſubſtitutus qđ ē ꝑmiſſum p .l. uelle. ut .l. gallus. in prin. ⁊ §. nunc de lege .j̄. de li. ⁊ poſthu. ⁊ de illa ꝯfirmatiōe teſtamēti hoc eſt de ꝑmiſſione legis uelle. loquit̄ hic. No. tm̄. ex hac glo. ꝙ ſi filius p̄teritus decedat uiuo auo teſtamentū nō ꝯfirmat̄. Cꝯtriuꝫ no. .j̄. de re. cato. .l. fi. ⁊ uidet̄ caſus in .l. poſthumus .§. idē ⁊ circa .j̄. de iniuſ. rup. ⁊ irri. te. ⁊ ibi dicā. ſimilē glo. habetis in .l. pe. §. fi. .j̄. de dona. ⁊ ibi dixi. Op. datio tutele non ualuit ab initio: ergo nō ꝯfirmat̄ īpediente regula catoniana: ut .j̄. de reg. ca. .l. i. ſo. regula catoniana nō ꝑtinet ad tutelas: qa eaꝝ dies cedit ab adita hereditate: ut uidiſtis .s̄ .l. proxi.

Si furioſus.

Inabilis dat[9] tutor itelligit̄ datus cum fuerit abilis. h.d.

Ex .§. ſequenti.

ℭ An ſeruus alienus poſſit dari tutor.

Seruus.

Seruus alien[9] poteſt dari tutor ſub ꝯditiōe libertatis ⁊ ſi ſimpl̄r det̄ in dubio videt̄ ei data fideicōmiſſaria libertas. h.d. ℭ Op. C. q da. tu. poſ. .l. i ſeruili. So. nō pōt dari a iudice ut ibi: ſꝫ a teſtatore ſic: ut hic. ℭ Op. ut inſti. e. §. ſeru[9]: vbi dr̄ nō valere. So. ut ī glo. Et circa hāc materiā diſtīgue ſic ſm̄ Ja. de are. aut ſu[9] dat̄ tutor a iudice: aut a teſtatore. ꝑmo caſu ñ ualet: ut .C. q da. tu. poſ. .l. ſuili. ſcđo caſu aut teſtator credit eū liberū et nō ualet: ut .j̄. e .l. ſi qs tutorē. ⁊ inſti. q da. tu poſ. .§. plane .j̄. de fideicō. li. .l. gñaliter. §. ſi qs tutorē. aut ſcit eū ſeruū: ⁊ tūc aut eſt ꝓprius aut alienus. ſi ꝓpri[9]: aut ꝓuidit d̄ eius libertate ⁊ ſtat̄ illi ꝓuiſioni: ut .j̄. e .l. q tutelā. §. pe. ſm̄ uerā opi. aut nō ꝓuidit ſꝫ ſimpl̄r dedit tutorē: ⁊ tūc erit liber directe: ut .C. d̄ neceſ. ſer. here. inſti. .l. fi. ⁊ inſti. q da. tu. poſ. circa ꝑn. aut ignorat ꝓpriū: ⁊ vr̄ data fideicōmiſſaria libtas. ar. hui[9]. §. aut erat alienus: ⁊ tūc aut fuit datus tutor cū liber erit: ⁊ tūc erit tutor: ut hoc. §. i. rñſo. aut fuit dat[9] pure: et tūc fideicōmiſſaria libertas vr̄ ei data ⁊ erit redimēdus ⁊ manumittēdus: ut hic ſcđo rñſo. ⁊ .C. eo. .l. ſi pupilloꝝ. ſm̄ Jaco. de are. adde .l. ⁊ ſi nō aſcripta. C. de fideicō. lib. ibi uidet̄ caſus.

Ex .l. ſequenti.

ℭ An ſpes teſtamētaria tutele faciat ceſſare legitimā: ibi. Ex p̄dictis. Et an cū legitim[9] tutor deſijt ſuccedat ali[9]: ibi. Quero qd. Et qd d̄ datiuo ſi deſijt: ibi. Quero qd. Et an mr̄ ⁊ auia poſſint eē tutrices: ibi. Añq̄. Et qd d̄ ꝓauia: ibi. Quid. Et an mr̄ naturalis poſſit eē tutrix ⁊ qd de mr̄e ſpurij: ibi. Quero. Et qd ſi ꝯcurrat pr̄ ⁊ mr̄: ibi. Quid ſi. Et qd ſi auus ⁊ auia ꝯcurrāt: ibi. Quero qd. Et qd ſi mr̄ ⁊ au[9]: ibi. Quero qd. Et an idē ſit ī cura qđ tutela: ibi. Quero an. Et an mr̄ ⁊ auia cogant̄ accipe tutelā: ibi. Quero an. Et

an tutela q̄ matri ⁊ auie deferꝛ ſit legitīa vł datiua: ibi. Quero ⁊ nūc intro. Et cū mater ē data tutrix ī teſtō an dicaꝛ teſtamētaria: ibi. Quero qd. Et an valeat tutela ſi mulier nō renūciat ſecundis nuptijs: ibi. Quero. Et qd ſi nō renūciauit uelleiano: ibi. Quero qd. Et qd ſi renūciauit velleiano ⁊ ſcōis nup. nō oī legū auxilio: ibi. Quero qd. Et qd ſi nō ſpecialiter renūciauit uelleiāo ⁊ ſcōis nup. ſed gn̄aliter oī bn̄ficio: ibi. Quero qd. Et qd ſi nō obligauit oīa bona ſua exp̄ſſe in tutela an ualeat: ibi. Quero. Et qs p̄ferꝛ cū mater ⁊ ex̄neus ſūt dati tutores teſtō: ibi. Quero pone. Et an mater data tutrix in teſtō d̄beat ꝯfirmari: ibi. Quero ſi mater. Et an tutor dat⁹ mr̄e ignorāte ualeat efficaciter admīſtrare: ibi. Quero qd. Et an mulier luxuriata ſ̄ ꝯuolata ad ſecūdas nup. p̄ueꝛ tutela: ibi. Quero mulier. Et mr̄e excluſa a tutela ꝑ ſcōa vota ad quē d̄feraꝛ tutela: ibi. Quero mr̄e. Et an mater ſtatim d̄ſinat eſſe tutrix cū dicit ſe uelle trāſire ad ſecūda uota: ibi. Quero an. Et an cum locus ē datiuo debeat iudex illū dare quē mr̄ petierit: ibi. Quero dixi. Et cū mater eſt minor ⁊ ſperatur effici maior ſit locus legitimo uel datiuo: ibi. Sꝫ qd. Et an cū mater petijt dari tutorē filio: ⁊ dat⁹ eſt ⁊ ſupeſt auia illa debeat p̄ferri: ibi. Quero ſi mater. Et an p̄r̄e exbānito mater poſſit eſſe tutrix uide in ſi.

a Si quis ſub cōditione.

Hec ē valde notabilis lex. Spes teſtamentarie facit ceſſare legitimā ⁊ locus erit datiue. Idē ſi teſtamtari⁹ deſijt eſſe naturalr̄ uel ciuiliter iudice hoc ꝑncipaliter agēte. ſec⁹ ſi deſijt eē naturalr̄ uel ciuilr̄ iudice ꝑncipaliter hoc nō agēte: qa tūc legitim⁹ ſuccedit: ſꝫ non ſuccedit ubi aliqs ex teſtamētarijs ſupuiuit. h. d. ꝑmo ponit qn̄ teſtamētaria nō cepit: ſꝫ eius ſpes ſubeſt. ſcōo qn̄ cepit ⁊ deſijt naturalr̄ uel ciuilr̄ iudice ꝑncipalr̄ hoc agēte. tertio qn̄ cepit ⁊ deſijt ꝑſonalr̄ uł ciuiliter iudice ꝑncipalr̄ hoc nō agēte. q̄rto qn̄ teſtamētaria in unius ꝑſona cepit ⁊ deſijt ⁊ in alteri⁹ ꝑſona ſupeſt. ſcōa ibi: ⁊ ſi ſemel. tertia ibi: ꝙ ſi tutor. ꝯiūcto ver. ceteꝝ. q ē ī ſi. l. q̄rta ibi. plene. Ad euidētiā p̄mitte ꝙ regula ē ꝙ tutela teſtamn̄taria p̄cedit legitimā: ⁊ legitīa p̄cedit datiuā: ut ꝓbaꝛ ex ordie tituloꝝ. ff. ⁊ C. ⁊ īſti. ⁊ C. qn̄ mu. tu. of. fū. po. auꝛ. matri ⁊ auie. ⁊ h̄ ī glo. ⁊c̄. hoc p̄miſſo pone caſuꝫ in terminis ꝑ te: qa clarus ē. ¶ Op. d̄ ver. ⁊ ſi ſemel. ad uer. qd̄ ſi tutor. Glo. ſoluit ī ꝟ. ⁊ ſi ſemel. lꝫ ſit accuſat⁹ ⁊ remot⁹ adhuc ſupſunt relīqe teſtamentarie tutele. iō nō hꝫ locū legitīa. ſec⁹ qn̄ tutor ē mortu⁹: ut ī ver. qd̄ ſi tutor. idē no. C. e. l. i. ī glo. magna. ſꝫ ꝯ hoc vr̄ ꝙ nō ſupſint relīqe aliq̄. nā tutela teſtamētaria finiꝛ cū tutor ē remot⁹: ut. l. ſi arrogati. ē. ti. i. ⁊ ꝭ. de ſuſpec. tu. .l. decreto. nec apparet ī quo iſte relīqe remaneant: vn̄ Dy. declarat: ītellige relīqas remāere qn̄ remot⁹ a tutela remanet ita habilis ꝙ pōt dari tutor: ſꝫ quādo non remāet habilis ut qa mortuus uł deportatus ē tūc nō dicunꝛ remanere relīqe[b]. ſm Dy. ⁊ Cy. in. d. l. i. ⁊ oēs cōiter. qd̄ mihi nō placet: qa remot⁹ ut ſuſpect⁹ decetero illi pupillo tutor nō dabiꝛ: ut. l. iij. §. q̄ri pōt. ꝭ. de ſuſpec. tu. ⁊ ſic quātū ad illū pupillū nulle remanent relīqe. Preterea ex dicto Dy. ſeq̄reꝛ hoc incōueniēs. pone aliquē excuſatū morbo ꝑpetuo: ita ꝙ nulla ſpes ſanitatis ſupeſt qd̄ pōt eſſe: ut. l. ſi cū dotē. §. ſi maritus. .ē. ſo. ma. ⁊ d̄ vaca. mu. l. pe. ī ꝑn. Certe ſm eū ſuccederet legitim⁹ q̄ſi nulle ſupſunt relīqe. qd̄ ē ꝯ iſtū tex. q in diſticte uult ꝙ qn̄ aliqs ē excuſat⁹ ꝑueniaꝛ ad datiuū. dic ergo ꝙ rō ē illa quā ponit iuriſcō. in tex. nā ꝑmo caſu remoueꝛ a iudice hoc ꝑncipalr̄ agēte. ⁊ iō iudex euꝫ remouet ut aliū det. Et hoc dicit tex. ibi: nam ⁊ iccirco abijt ut ali⁹ deꝛ ⁊c̄. ⁊ ꝭ. d̄ legi. tu. l. iij. §. q̄ri pōt. ⁊ ibi eſt idē tex. ⁊ h̄ erat forte ꝙ ī ſenatuſcōſulto cōtinebaꝛ: de quo h̄ fit mētio. ¶ In ſecūdo uero caſu tutor deſijt eē naturalr̄ mortu⁹ uł ciuilr̄ ut deportat⁹. quo caſu iudex ꝑncipalr̄ hoc nō agebat ut eū remoueret ⁊ aliū daret: ⁊ ſic ceſſat ſenatuſcōſultū. ſiſc induxerūt hodie canoniſte: qa ſi p̄bēda vacat aliq̄ in curia papa remouente aliquē collatio ſpectat ad eū nō ad ordinariū: ut ex̄ de p̄bē. c. lꝫ. ⁊ c. p̄ūti. li. vi. Et ex hoc ſequitur alia ꝯſequētia pone ꝙ tutor ē dat⁹ ī teſtō ad tp̄s vel ad certā ꝯditōeꝫ q̄ euenit: certe tutela finiꝛ: ut. ē. e. l. tutor datus. ſꝫ an ꝑueniaꝛ ad legitimū: vr̄ ꝙ non. ſm Dy. q: ſupeſt ꝑſona habilis ⁊ ſic relīqe: ſꝫ ſec⁹ puto ſm rōnē iuriſcōſulti: qa tūc uere ceſſat tutela abſqꝫ alio facto iudicis: ⁊ ſic loc⁹ ē ſequēti legitīo ut h̄. ꝓ hoc iſti. q. mo. tu. fi. §. i. ubi aſſimilat tutelā finiri morte ex aduētu diei uel ꝯditionis. ¶ Op. ad ꝑn. l. ex̄ glo. ſi ſpes teſtamētarie facit ceſſare legitimā multomagis datiuā q̄ ē min⁹ potēs ut dictū ē. Rn̄. hoc nō ſequiꝛ. nā tutele d̄ferunꝛ ꝑ eū modū ꝑ quē hereditates: ut. l. i. ⁊ ij. de legi. tu. ſed q̄diu ſpes eſt teſtamn̄tarie ſucceſſiōis ceſſat legitīa: ut. l. q̄diu. ꝭ. d̄ acq. here. ⁊. ꝭ. de re. iur. l. q̄diu. ⁊ C. cōia de ſucceſ. l. āteq̄. ſꝫ in illa ꝓuidet iudex dādo tutorē: alr̄ curatorē bōis: uel dādo bonoꝝ poſſeſſionē ſm tab. ut. ꝭ. de here. īſti. .l. ſi qs īſtituaꝛ. de reg. cato. l. ij. §. ſi ſub ꝯditiōe. de cura. bo. dan. l. i. ⁊ ita hic donec ē ſpes teſtamētarie ceſſat legitima ⁊ deueniꝛ ad ꝓuiſionē iudicis. ¶ Op. dr̄ hic ꝙ ſi ē deportat⁹ loc⁹ ē legitīe. Cōtra. ꝭ. ti. ij. l. i. §. ſi apd̄ hoſtes. So. ibi deſijt eſſe abſqꝫ facto iudicis: tn̄ ſubeſt ſpes ꝙ redeat ad tutelā ꝓpter poſtliminiū: in deportato ſec⁹: ſꝫ ꝯ ꝙ ēt in deportato ſubeſt ſpes ꝙ reſtituatur: ut. C. de ſen. paſ. ꝑ totū. ſꝫ illa ſpes ē de iure ſpeciali ꝑ uiā reſtitutiōis. iō nō attēdiꝛ: ut. l. iij. ī ꝑn. ꝭ. de fidei cō. li. Preterea illa reſtitutio ſ̄ pōt ꝯcedi: niſi ab vno .ſ. a ꝑncipe ergo reputaꝛ īpoſſibile: ut. l. apud iuł. in ſi. .ꝭ. de le. i. ¶ Op. ad ſi. nā lꝫ un⁹ teſtamētarius tm̄ d̄ceſſerit vr̄ eſſe loc⁹ legitime ſicut in teſtis ubi ex poſtfacto pōt qs decedere ꝓ ꝑte teſtat⁹ ⁊ ꝓ ꝑte īteſtat⁹: ut. l. circa. ē. de inoffi. teſt. ſic ī tutela ut habeat vnū teſtamētariū ⁊ aliū legitimū. So. Dy. ⁊ bn̄. tutela eſt apud quēlibet inſolidū: lꝫ admīſtratio diuidaꝛ: ut. l. inter tutores .ꝭ. de admi. tu. vn̄ ideo nō pōt ꝑueniri ad legitimū. ꝓuidit ergo p̄tor ſubſtituēdo datiuū. ¶ Ex p̄dictis circa materiā huius. l. diſtingue[c] aut tutor teſtamētarius nū q̄ fuit ſꝫ eſt eius ſpes: ⁊ locus ē datiuo: ut h̄. ⁊ inſti. de attili. tu. in prin. aut fuit ⁊ deſijt: ⁊ tunc aut iudice hoc ꝑncipaliter agēte ⁊ loc⁹ eſt datiuo: ut h̄ ſcōo rn̄ſo. aut deſijt ex cā naturali uł ciuili iudice hoc ꝑncipaliter agēte: ⁊ tūc aut deſijt in ꝑſona uni⁹ alijs remanētib⁹ ⁊ loc⁹ eſt datiuo: ut hac. l. in ſi. aut nullis alijs remanētibus: ⁊ tūc aut ſpes nō ſubeſt ꝙ reaſſumāt: qa mortui: ⁊ tūc ſuccedit legitim⁹: ut h̄. in ꝟ. ꝙ ſi tutor. aut ſupereſt ibi ſpes: ⁊ tūc aut ſupeſt ſpes de iure cōi vt ī capto ab hoſtibus ⁊ locus ē datiuo: ut. l. i. §. ſi apud hoſtes. ꝭ. ti. ij. aut ſupereſt ſpes de iure ſpeciali ut in deportato ꝑ reſtitutionē: ⁊ tūc ſuccedit legitim⁹ ⁊ ceſſat datiuus: qa illa ſpes nō attēdiꝛ: ut h̄. fa. l. iij. §. nō tm̄. ꝭ. ti. ij. ¶ Quero qd ſi unus fuit legitimus ⁊ deſijt eſſe. Glo. dicit ſuccedit alius ſequēs legitim⁹: alr̄ ꝑueniꝛ ad datiuuꝫ. In hac q̄ſtione puto diſtinguēdū eodē mō quo diſtinxi in teſtamētaria ſic: qn̄qꝫ tutor legitimus nō fuit ſed eius ſpes ſupeſt. ſ. primi legitimi q alios p̄cedit: ⁊ tūc nō eſt locus ſequēti legitīo ſed datiuo: ut. l. nō ſolū. §. ſi libertus ⁊ ibi no. ꝭ. de excu. tu. ⁊. l. ſi tutor reipublice. §. i. de tu. ⁊ ra. diſtr. Qn̄qꝫ fuit ſꝫ deſijt: ⁊ tūc aut facto iudicis ꝑncipaliter hoc agētis: ⁊ nō ē locus ſequēti legitīo ſed datiuo: ut. l. iij. §. q̄ri p̄t. ꝭ. ti. ij. aut d̄ſijt cā naturali uł ciuili iudice hoc ſ̄ agēte: ⁊ tūc aut ſupeſt aliqs legitim⁹ eiuſdē grad⁹ ⁊ loc⁹ nō ē ſequēti legitīo ſꝫ datiuo: ut. l. i. .§. ſꝫ ⁊ ſi aliqs. ꝭ. ti. ij. ar. hui⁹. l. ī ſi. Aut oēs legitimi eiuſdē gradus deſierūt eē: ⁊ tūc aut nō ſupeſt ſpes ꝙ reaſſumat: ⁊ ſuccedit ſequēs legitim⁹: ut. ꝭ. ti. ij. l. iij. ꝟ. ſꝫ ſi oēs. aut ſupeſt ſpes: ⁊ tūc aut ē ſpes d̄ iure cōi: ut in capto ab hoſtib⁹: ⁊ tūc ſuccedit legitim⁹: ſꝫ datiuo ē loc⁹: ut. l. i. §. ſi apud hoſtes. ꝭ. ti. ij. aut ſupeſt ſpes de iure ſp̄ali: ut in deportato: ⁊ ſuccedit ſequēs legitim⁹: nec ē

a ¶ Si qs vel deportatus. Quare in deportato nō attendiꝛ qd̄ ē d̄ iure ſpeciali. ⁊ vide Bart. in. l. inter ſtipulanteꝫ. §. ſacrā. in vltimo brocardo. de v̄bo. oblig.

b ¶ Remanere relīqe: no. ꝙ ſi plures ſunt tutores ⁊ vn⁹ deceſſit an ſit alius ſubrogatus. vide Bal. i. l. cū magiſtratus. C. quādo prouo. ⁊ adde Bar. glo. ⁊ doc. i. l. i. C. e. ti.

c ¶ Diſtigue adde Bart. in. l. i. C. eo. poſt glo. et doc. ibi.

locus datiuo:ut.j.ti.ij.l.iij.§.pe. ⁋ Quero qd ſi datiu⁹ deſijt eſſe. Dicit glo. ꝙ pueniat ad legitimū ſi eſt: alˀs puenit ad datiuū.uide glo.iſtā i qōne iſta tex.deficiūt. Et glo breuiter loquit.dicit enī ꝙ ſi deficit datiu⁹ puenit ad legitimū:ꝛ ſic pſupponit ꝙ ille habebat datiuū q poterat hre legitimū. ¶ Uidendū eſt ergo quō potuit hoc eſſe. Rñ.pmo ꝙ legitimus nō erat adhuc idoneus:ꝛ tūc glo.pcedit clare.nā adueniēte legitimo ceſſat datiu⁹:ut.l.ſi tutor reipublice.§.i.de tute.ꝛ ra.di. ꝛ .l.nō ſolū.§.ſi libert⁹.de excu.tu. Itē pōt eſſe ꝙ datus fuit datiu⁹ tutor ei q poterat hre legitimū i caſu hui⁹ .l.ſ.pp̄ter ſpez teſtamētarie:tūc etiā glo.pcedit: qa deficiēte datiuo puenit ad legitimū: qō itellige ſi qñ datiuus deficit ſpes teſtamētarie defecerat:alˀs ſi ſupſit: ſicut ab initio ipediuit legitimū:ꝛ ita tūc ipediat. Item pōt eſſe ꝙ fuit deuentū ad datiuū in locū excuſati vl' remoti:ꝛ tūc ſi datiu⁹ deſijt eſſe morte naturali uel ciuili puenit ad ſequētē legitimū qō eſt no.ꝛ qō dr̄.ſ.aliquo remoto uel excuſato puenit ad datiuū: itelligit pro pma vice.ſecus ſi ille datiuus poſtea naturaliter eē deſierit:ut hac gl.q̄ omnes iſtos caſus comprehēdit.ꝛ hoc etiā dicūt canoniſte[a]. Nā qñ prebēda vacat i curia papa ꝯcedit:ſ3 illo poſtea mortuo naturaliter d3 fieri collatio p ordinariū:ꝛ ſic p pma uice deuoluit:ut ex̄ d pbē.c.l3.ꝛ.c.pſenti.li.vi. Expedita eſt glo.put pprie ad .l.ptinet. ¶ S3 mō glo.intrat qōnes aliqˀs p q̄s oportet nos examinare de tutela q̄ defert mr̄i ꝛ auie. ⁋ Anteꝙ̄ ueniā ad qōnē glo.quero an mater ꝛ auia poſſint eē tutrices. Rñ.de iure iſto nō poterāt eſſe niſi hoc impetrarēt a pncipe:ut.ſ.ti.i.l.ſi.de iure.C.fuit introducta q̄dā ſolēnitas.ſ.ꝙ poſt ipetratiōe3 requirebat decretū iudicis:ꝛ ꝙ cū iuramēto renūciaret ſcdis nuptijs. ꝛ hoc locū habebat ſi nulli ſupeſſent legitimi:ut.C. quādo mu.tu.of.fun.po.l.ij.hodie p iura auc. ē imutatū. pmo ꝙ nō requirit ipetratio a iudice:ſed hoc eis permittit a lege.ſecūdo eſt imutatū:qa de iure.C.ꝛ.ffoꝝ. nō fiebat mētio niſi de matre.hodie permittit matri ꝛ auie ſolū. Tertio eſt imutatū:qa hodie mater ꝛ auia ſi volūt preferunt oībus legitimis ꝛ datiuis:exceptis teſtamētarijs cū olim legitimi pferebant ut dixi. Quarto eſt imutatū:qa p iura.C.debebāt cū iuramēto renunciare ſecūdis nuptijs.qō iuramētū hodie tollit. Preterea ſufficit ſi ſine iuramēto renūciāt ſcdis nup. ꝛ vell. ꝛ oī alio legis auxilio. Quinto p iura auctēticoꝝ debitor ꝛ creditor nō pñt aſſumere tutelā:ut.C.qui da.tu. poſ.auc.minoris.ſ3 i matre ꝛ auia hoc nō ob.ut.C. qñ mu.tu.offi.fun.po.auc.matri ꝛ auie.ſūpta ex corpore. de here.q̄ ab ite.§.ex his ꝛ auc.ſacramētū.ꝛ auc.ad h. eo.ti.ſumpta ex corpore:ut ſine probi.ma.debi.ꝛ cre. ⁋ Quero qd in pauia[b]. Uidet ꝙ nō poſſit eſſe tutrix: cū tex.dicat matri ꝛ auie ſolū. Cōtrariū credo.nā proauia vere eſt auia:ſ3 adijciat dictio pro:ut.l.cui eoꝝ.§. .ij.de poſtu.ꝛ.l.qm̄ appellatiōe.de v.ſig. dicā in.l.gallus.§.iſtituēs.de lib.ꝛ poſthu. ⁋ Quero qd de mr̄e naturali tm̄. Glo.in auc.matri ꝛ auie.dicit ꝙ pōt eē ꝛ bene:ut.l.ſi.C.qñ mu.tu.offi.fun.po.ꝛ in auc. ut ſine pbi.ma.debi.ꝛ credi.§.i. Idē uidet de matre ſpurij: ut no.in.l.ſi.[c]C. qñ mu.tu.offi.fun.po.S3 putarē diſtinguendū utrū mater fuit illuſtris uel nō: ut diſtinguit i ſucceſſiōe:ut.C.ad orſi.l.ſi q̄ illuſtris. ⁋ Quid ſi eſt pr̄ ꝛ mr̄. Rñ.ſi pater eſt legitim⁹ ipſe pfert:ut.l.ij. in ſi.C. qñ mu.tu.offi.fun.po.nā tex.q dicit matrē pferenda3 legitimis intelligit.ſ.a latere:ut tex.expmit in. d.§. ab his.ꝛ in auc.de here.q̄ ab ite.col.viij.ergo in aſcēdētibus iura antiq̄ remanēt incorrecta.ſ3 ſi eſſet pr̄ naturalis tm̄ puto matrē eſſe pferēdā:ut.C.qñ mu.tu. offi. fun.po.l.ſi.ſicuti in ſucceſſiōe pfert:ut iſti.de ſucce. cogna.§.uulgo.ꝛ.j.vñ cogna.l.hac parte pater aūt naturalis nō ſuccedit filio ſuo ab iteſtato:niſi forte in duabus vncijs ſicut fili⁹ patri:ut.l.ij.C.de natu.lib. ꝛ ibi p azo.in ſūma.[d]mater vero ſuccedit ſimplr. ⁋ Quero qd ſi eſt auus ꝛ auia. Dicūt qdā ābos admittēdos. dic ſi eſt au⁹ patern⁹ ꝛ auia paterna:de neceſſitate ſequit ꝙ illa auia eſt nupta.ſi ponerem⁹ eā eſſe nupta3: ꝛ p ꝯñs repellit a tutela:qa nupta:ꝛ pfert auus.idē ſi ponam⁹ auū maternū ꝛ auiam maternā:ſed ſi ponam⁹ auū paternū ꝛ auiā maternā:uel ecōuerſo ꝛ legitios: ꝛ tūc pcedit qō quā glo.format i auc.mr̄i ꝛ auie.ꝛ puto auu3 pferendū:qa tex.in corpore dicit eas pferri legitimis[e] ex latere nō ex linea aſcēdēti. Et ſi diceres leges codicis q̄ dicebāt legitimos pferri nō loquebant de auia: fateor tñ ꝙ eadē eſt rō in auia q̄ in mr̄e.ſic.j.ad tertu. .l.ij.§.ſi mater.v.ſi filij.nō eni3 fuit de mēte legis facere ꝯditionē meliorē auie ꝙ̄ matris.ſ3 ſi ponerem⁹ auū ꝛ auiā naturales tm̄:tunc pfert auia ſicuti i ſucceſſiōe: ut dixi.ſ.in matre. ⁋ Quero qd ſi eſt mater ꝛ au⁹. Dicit glo.in auc.matri ꝛ auie.ꝙ pfert au⁹ tanꝙ̄ legitim⁹ cū ſit de aſcēdētib⁹.qō nō placet:qa tex.vñ ſumit auc. matri ꝛ auie.uocat eos ad tutelā ſicut ad hereditate3: ſ3 abſq3 dubio in hereditate pfert mr̄ auo:ut in auc. defuncto.ꝛ ibi no.C.ad tercul.ꝛ qō ibi no.ergo au⁹ nō eſt legitim⁹:qa nō ſuccedit. ⁋ Quero an idē ſit in cura ꝙ mater ꝛ auia pñt eſſe curatrices. Tex.nō clare expmit: tñ glo.ꝛ doc.oēs tenent idē in cura qō in tutela p idētitatē rōnis:ut no.in.d.auc.matri ꝛ auie. ⁋ Quero an mater ꝛ auia cogant ſuſcipe tutelā. Rñ.ꝙ non:qa tex. in corpore ꝛ i auc.matri ꝛ auie.dicūt pmittim⁹ nō dicunt pcipimus. Et idē tenet glo.in auc. matri ꝛ auie. ⁋ Quero ꝛ nūc aliq̄liter intro glo.mag.an tutela q̄ defert matri ꝛ auie ſit legitiā uel datiua. Glo. h dubitat uidet ꝙ ſit legitiā:ut.l.oēm.C.ad tercul. Ecōtra ꝙ ſit datiua:qa p.l.C.legitimi eā pcedebant. Preterea lex nō facit eā tutricē niſi ipſa uelit ut dixi: uñ glo.in auc. matri ꝛ auie.dicit ꝙ nō eſt legitiā nec datiua: ſed anormala.idē ſpe.in ti.de tutorib⁹.dicit Dy. matrē eſſe legitimā.pmo p tex.d.l.oēm.ſcdo p.l.ij.§.ſi mater.v. ꝙ ſi pater.ad tercul. Ego allego.l.pe.C.in q.cau.pig.ta. ꝯ.ꝛ hoc puto ueꝝ.ſ.ꝙ ſit legitima hodie p iura auten. qō apparet:qa alijs legitimis prefert:ꝛ nō itelligo legitimā p.l.xij.tab.ſed p dictas ꝯſtōes.ſimile dicim⁹ de fiduciaria tutela.C.de legi.tu.l.iiij.ꝛ ibi p glo.ꝛ doc.dicā in.l.iij.§.ſi.j.ti.ij. Nō ob. ꝙ demū uolēs admittit: qa p hoc nō deſinit eſſe legitima:ſicut uidem⁹ in legitimis heredib⁹:qa quidā ſunt ſui ꝛ neceſſarij:qdā uolūtarij:ita in legitiā tutela quedā ē neceſſaria q̄dā uoluntaria. ⁋ Quero qd ſi mater uel auia eſt data tutrix in teſtamēto:an dicet teſtamētaria. Glo.hic finalr dubitat ueritas eſt ꝙ eſt teſtamētaria: qa dari pōt p auc.matri ꝛ auie.ꝛ erit teſtamētaria uolūtaria. Alij ſunt teſtamentarij neceſſarij:ſicut dicimus in heredib⁹. ⁋ Quero p auc.reqrit ꝙ mater ꝛ auia renūciēt ſcdis nuptijs velle. ꝛ oī alij legū auxilio.quid ſi nō renūciant ſcdis nup.an ualeat iſta aſſūptio tutele:uidet ꝙ ſic:qa omiſſo modice ſolēnitatis nō uitiat:ut.l.i.in ſi.ſ.de uen. inſpi. ꝛ qō no.C.de iudi.l.rē nō nouā. ¶ Cōtrariū credo quia in datione tutoris quocūq3 mō eſt erratū nō valet datio: ut.l.tutor ſi fuerit.j.de tu.et cu.da.ab his. Itē qa iſta ſolēnitas poſſet eſſe multū piudicialis: ergo preſumit neceſſaria:ut.l.diuus.de in integ.reſti.et.l.cū hi.§.ſi ptor.ſ.de tranſac.ꝙ aūt poſſet eſſe multū preiudicialis oſtēdo. Certū eſt ꝙ iſta q̄ h3 ſecūdū uirū eſt multū ſuſpecta legi:qa lex pſumit ꝙ excoriaret filiū pp̄ter ſecūdū uirū:ut.C.de admi.tuto.l.lexq3 tutores.et auc.ad hec.C.qñ mu.tu.offi.fun.po.ſed ide3 dicemus in ea q̄ h3 animū et ꝯſiliū nubendi:ſicut in ea q̄ iā nupſerit.ſimile q̄ h3 animū ꝛ ꝯſiliū diuertendi:ut.l.ſi ꝯcubinā.§. .i.ſ.re.amo.ꝛ.j.q ꝛ a q.l.ſed ꝛ ſi marito.circa ſi.p hoc optime tex.C.de nup.l.iperiales.§.ſed ſi tales. Preterea pbat in tex.in auc.ut ſine pbi.ma.debi.ꝛ credi. .§.qa uero.ver.mox tñ.coll.vij.ibi dū dicit:ſecūdas cōcupiſcentias ꝛc̄.ꝛ ex illo vbo apparet ꝙ ꝯcupiſcentia ſcdaꝝ nuptiaꝝ ita eā reddit inabilē ſicut ipſe nuptie iā

a ¶ Dicūt canoniſte. No. dictū canoni. ꝛ Adde barto.in.l.i.C.eo.

b ¶ Quid in pauia.in auctē.matri ꝛ auie habeat locū in proauia.dixi ibi poſt Bar.

c ¶ Ut no.in.l.ſi.vid bal.i.l.i.C.quādo mu.tu.qd in patre ſpurij. vide Bald.in.d.auc.matri ꝛ auie.

d ¶ In ſūma vide etiam Bar.in.l.ſi.j.de his q. vt indig.

e ¶ Preferri legitimis. ſed Bal. in .d.auc. matri ꝛ auie dicit ꝙ hoc nō ponit p conſtanti.

ↄtracte. Preterea de iure antiquo cogebant̄ hoc iura
re: al's nõ admittebant̄. hodie uero remouet̄ iuramen
tũ: ſed renũciatio requirit̄: ergo in alijs remanet idem
effectus. ſ. ꝙ renũciatio omiſſa vitiet. Preterea iudex
q̄ dat eã tutricẽ cũ ſecũdis nuptijs nõ renũciauerit fe
cit hoc ignorãs: an illa haberet animũ nubẽdi uel nõ:
tñ ad iſtũ effectũ reqͥrit̄ renũciatio: ergo errauit in iu
re magni p̄iudicij: merito nõ fuit tutela legitime aſſum
pta: nec poterit admiſtrare. ¶ Quero qd ſi mulier nõ
renũciauit velle. Cy. in auc̄. matri ⁊ auie. ſ̄. allegata di
cit ꝙ iſta renũciatio modicuʒ releuet: ex quo ſequit̄ ꝙ
eius omiſſo nõ uitiaret: ⁊ cũ eſſet ſemel hic ↄ̄ facto iſta
qͦ fuit mihi oſtenſuʒ quoddã ↄſiliũ qͦ dicebat̄ eſſe cu
iuſdã magni doctoris antiq de bononia q̄ uocatus eſt
federicus de ſcalis. q̄ determinabat ꝙ iſta renunciatio
eſſet modici p̄iudicij ⁊ ſic eius omiſſio nõ uitiabat. Cõ
trariũ puto ꝙ omittit̄ res magni p̄iudicij: ut uidet̄ di
cere glo. d. auc̄. matri ⁊ auie. Pone igit̄ ꝙ mulier de
bitũ pupilli nõ exigeret vel hʒ ↄtutores ꝓ q̄bus poſſi
bile eã obligari uel ↄſtituit actorẽ: ⁊ ſic eſſet interceſſio
vñ iuuaret̄ uelleia. q̄re opus eſt eius renũcia. Et ideo
ↄcludo ꝙ ſi aliqͦ iſtoꝝ omittit̄: omittit̄ res magni pre
iudicij: ⁊ nõ erit legitima tutrix. hoc vr̄ ſentire glo. ex̄ ↄ̄
appel. c. ex parte. ⁊ idẽ uidet̄ ſentire ſpec. in ti. de tut. ⁊
ita ↄſuluimus in hac ciuitate: ego ⁊ q̄ttuor aduocati.
¶ Quero qd ſi renunciauit uelle. ⁊ ſecũdis nuptijs. ⁊
nõ fuit dictũ ⁊ omni alij legũ auxilio: an ualeat. Et ui
det̄ ꝙ ſic: qa tex. in auc̄. matri ⁊ auie nõ reqͥrit ꝙ renũ
ciet: niſi ſecũdis nuptijs ⁊ velleiano. ¶ Preterea non
uidet̄ ꝙ habeat aliud bñficiũ: ⁊ ſic adiectio illius gña
litatis nõ uidet̄ neceſſaria. Cõtrariũ dico: quia mulier
in multis iuuat̄ in q̄bus nõ iuuaret̄ maſculus. p̄mo in
iuris ignorãtia: ut. l. fi. C. de iur. ⁊ fac. ig. ⁊ in pluribus
alijs ⁊ iõ p̄ hanc renũciationeʒ oĩa bñficia mulieri tol
lunt̄ ⁊ reducit̄ ĩ eo caſu quo eẽt ſi eẽt tutor maſculus[a]:
vnde puto ꝙ hoc caſu ꝓ tali debito poſſet iſta mulier
capi ⁊ incarcerari: lʒ al's ſecus: ut. C. de offi. diuer. iu. l.
.i. ⁊ auc̄. ibi poſita. lʒ talia bñficia al's per renunciatio
nẽ nõ poſſunt tolli: ⁊ tñ hoc caſu tollunt̄ legis auctori
tate p̄mittente hanc renunciationeʒ: ut pʒ in uelle. cui
ſm̄ ueram opi. renunciari non poteſt: ut no. p̄ doc. l. fi.
.C. ad uelle. probat̄ in. l. doli excep. §. diuerſas. ĵ. de no
ua. ⁊ per Cy. in. l. ſi qs in ↄſcribendo. C. de epi. ⁊ cleri.
puto tñ ꝙ beneficia que cõpeterent mulieri etiã ſi ma
ſculus eſſet ut nõ ↄueniat̄ a filio niſi q̄tenus facere po
teſt per hanc renunciationẽ nõ tollit̄: ſed ſolum benefi
cia mulieris. ¶ Quero qd ſi nõ renũciauit ſecũdis nu
ptijs: nec uelle. ſpecialiter ſed generaliter omni benefi
cio: an ualeat. rñ. nõ eſt neceſſe ꝙ exprimat̄ de uelleia.
ſpecialiter: qa illud eſt beneficiũ mulieris. ⁊ ideo de ne
ceſſitate ↄcludit̄ ſub generali renũciatione: ſʒ eſt uide
re an ſit neceſſe ꝙ exprimat̄ de ſecũdis nuptijs. nã poſ
ſe tranſire ad ſecũdas nuptias nõ eſt beneficiũ ſeu pri
uilegiũ: ſed quedã facultas cuilibet cõpetẽs: ⁊ illa ſub
illa generali renunciatione nõ cõprehenderet̄: vñ ẽ ne
ceſſe ꝙ exprimat̄ ut dictuʒ eſt. ¶ Quero qd ſi in tutela
nõ obligauit expreſſe oĩa bona ſua: qͦ requirit̄: ut. d.
auc̄. ut ſine ꝓhi. ma. debi. ⁊ credi. col. vij. Dicunt q̄daʒ
ꝙ nõ uitiat: qa bona ſunt tacite obligata pro admini
ſtratiõe: ut. l. pro officio. de admi. tu. Cõtrarium puto
uerũ. ſ. ꝙ reqrat̄ expreſſa obligatio: qa multi ſunt effe
ctus hypothece exp̄ſſe obligationis ultra q̄ꝫ tacite ma
xime in caſu. l. aſſiduis. C. q̄ po. in pig. ha. ⁊ hoc dicit
tex. in. l. de creationibus. in fi. C. ↄ̄ epi. au. ¶ Quero po
ne ꝙ duo ſunt tutores dati in teſtõ mater ⁊ extraneus:
an mater erit tutrix. Quidã ꝙ non: qa teſtamentarius
p̄fertur ei. ⁊ glo. in auc̄. matri ⁊ auie. dicit ꝙ uterqʒ erit
tutor ⁊ bene. ¶ Quero ſi mater eſt data in teſtamento:
an ageat ↄfirmatione. qdã ꝙ ſic. p̄. l. q̄ ĩ aliena. §. q̄ꝫ q̄ꝫ.
de neg. geſt. tu dic ꝙ illa. l. loquit̄ de iure antiquo. ho
die uero nõ eget ↄfirmatione: ſed eſt neceſſe ꝙ tutelaʒ

agno cat corã iudice ⁊ renũciet illis beneficijs de q̄bꝰ
dictũ eſt. ſ̄. tangit̄ in. d. auc̄. matri ⁊ auie. ¶ Quero qd
ſi datus tutor eſt a iudice matre ignorante: an ualeat.
De hoc habemus glo. ↄtrarias. de hoc dicam in. l. tu
tor ſi fuerit petitus. ĵ. de tuto. ⁊ cur. da. ab his in glo. ĩ.
ubi glo. ponit. ¶ Quero mulier q̄ tranſiuit ad ſecunda
uota priuat̄ tutela[b] qd ſi aliter luxuriata eſt. Glo. dicit
ꝙ idẽ ut no. in auc̄. de reſti. ⁊ ea que parit. §. fi. ⁊ no. in
auc̄. ſacr̄m. C. qñ mu. tu. offi. fun. po. probat̄ in. l. ulti. il
lius tituli: ubi dicit̄ ꝙ mater dʒ pudicitiã ſuã intactam
ↄſeruare. ¶ Quero matre excluſa a tutela p̄ tranſitũ ad
ſecũda uota: ad quẽ redit tutela utruʒ ad legitimũ uel
ad datiuũ. Dicit glo. ſiue dicas eã teſtamẽtariã ſiue le
gitimã ſiue datiuã habes rñſionẽ ex predictis. ſʒ in. d.
auc̄. ſacr̄m. dicit glo. ꝙ uadit ad datiuũ adinſtar eius
q̄ remouet̄ ut ſuſpectus. Iſta q̄ſtio fuit ſemel in ciuita
te iſta pro tutela filie bernardini comitis de merciana
⁊ fuit cõmiſſa bononie quattuor doctoribus. ſ. Ric. de
mal. q̄ erat ibi tunc relegatus. do. Ja. de bel. do. Iaco.
bu. ⁊ do. Ray. de for. q̄ fuerũt diſcordes. do. Ric. ⁊ d.
Ja. de bel. dicebãt ꝙ erat locus datiue: ut in glo. p̄di
cta. do. Ja. bu. ⁊ do. Ray. dicebãt ꝙ erat locus legitĩe.
⁊ hoc ꝓbat do. Ja. bu. ſic. regula eſt ꝙ donec eſt legiti
mus nõ p̄uenit̄ ad datiuũ: ſed legitimus excludit dati
uum ut dictũ eſt: habemus ergo dicere ⁊ rñdere ad iu
ra q̄ faciunt in ↄtrariũ que uident̄ uelle ꝙ ſit locus da
tiuo. p̄mo ꝓ hoc facit. l. ij. in fi. C. qñ mu. tu. offi. fũ. po.
q̄ dicit ꝙ matre excluſa locus eſt datiuo. Rñ. illa loqui
tur ſm̄ tẽpora antiqua ſm̄ que mater nõ poterat eẽ exi
ſtẽte legitimo: merito ea excluſa p̄uenit̄ ad datiuũ: qa
nullus erat legitimꝰ. Itẽ ꝙ ſit locus datiuo uidet̄ tex.
in. l. oẽm. ⁊ l. matres. C. ad tercul. ⁊ ĩ q̄. ca. pi. ta. ↄ̄. l. iij.
al's pe. ⁊ in auc̄. de nup. §. finaũt tutelaʒ. col. iiij. ⁊. C. q̄
pe. tu. l. matris. ſed ad oẽs illas. ll. rñdebat Iac. bu. ꝙ
loquunt̄ qñ nõ ſuperſunt legitimi. finaũt legitimi ſup
eſſent: tunc remaneret regula. ſ. ꝙ exiſtẽte legitimo da
tiuus repellit̄. ꝓ hoc fa. ĵ. q̄ pe. tu. l. ij. ⁊ l. diuus. ¶ Sʒ
ↄ̄ iſtud ultimũ facit. d. auc̄. ſacr̄m. ⁊ qͦ ibi no. in glo. ſ.
ꝙ mater remouet̄ ut ſuſpecta: ⁊ per ↄſequens deuenit̄
ad datiuũ: ⁊ in illo ↄſilio nõ rñdet ad iſtud ↄtrarium.
ideo mihi uidet̄ dicenduʒ ꝙ tres ſunt caſus qñ mater
nunq̄ꝫ aſſumit tutelã: ſed uadit ad iudicẽ: ⁊ dicit nolo
eſſe tutrix: ⁊ peto dare tutorẽ filio meo: ⁊ tunc non eſt
dubiũ ꝙ defert̄ legitimo ſi eſt: ut. l. ij. ĵ. qui pe. tu. quã
doqʒ mater aſſumpſit tutelam ⁊ poſtea deſijt eſſe. hoc
põt eſſe duobus modis. p̄mo ꝙ uadit ipſa ad iudiceʒ
⁊ dicat: ego intẽdo trãſire ad ſecũda uota detis tuto
rẽ filio meo: tunc puto ꝙ ſit locus datiuo. ita loquitur
glo. in auc̄. ſacramentũ. ⁊ glo. ħ poſita. nã corã iudice
manifeſtat̄. p̄mo iſta cauſa ſuſpitionis ⁊ iccirco abijt vt
alius det̄: ut tex. dicit in hac. l. iccirco iuit ad manifeſtã
duʒ hoc iudici ut alius det̄. Si uero mater nõ curauit
de iudice: nec de filijs: ſed ſimpliciter ad ſecũda nota
tranſiuit: tũc ipſo iure ceſſat eſſe tutrix: ut. d. auc̄. ſacra
mentũ. ⁊ hoc iudice nullo modo agẽte: ſed a iudice fa
ctũ nõ eſt ſed a lege: merito deuenit̄ ad legitimuʒ non
ad datiuum: ut hac. l. ⁊ qͦ. ſ̄. dictum eſt. ¶ Quero an
ſtatim cum mater uadit ad iudicẽ ⁊ dicit uelle tranſire
ad ſecũda uota deſinat eſſe tutrix anteq̄ꝫ trãſeat. Glo.
.C. in qui. ca. pi. ta. ↄ̄. l. ꝓpter. dicit ꝙ nõ: allegat. l. oẽʒ.
.C. ad tercul. ⁊ in auc̄. de nup. §. finaũt tutelã. expreſſiꝰ
inſti. de cura. §. interdũ. qͦ mihi nõ placet: nam ab ini
tio nõ daret̄ tutrix: niſi renunciaret ſecũdis nuptijs: vt
dictum eſt: ⁊ ſic ſtatim cum ſuperuenit animus nuben
di ĩcipit eſſe ſuſpicio. ergo ⁊c̄. Preterea ſufficit hoc al
legare: lʒ poſtea nõ nubat. qͦ eſt no. ar. C. de nup. l. im
perialis. §. ſed ⁊ ſi tales. pro hoc tex. in. d. §. finaũt tu
telã. in auc̄. de nup. ibi ⁊ uolente ad nup. uenire ⁊c̄. Et
ex hoc puto idẽ in ſponſalibus ut ↄtractis ſponſalibꝰ
ſtatim deſinat eſſe tutrix. qͦ tangit ſpe. ↄ̄ tutore. §. nũc
dicendũ. ¶ Quero dixi qñ mater uadit ad iudicẽ ãteq̄ꝫ

a ¶ Tutor maſculus. Adde Bar. in. d. auct̄. matri ⁊ auie ⁊ qͦ ibi di. xi.

b ¶ Priuat̄ tutela. vide que dixi i. l. ſciant. C. de legi. heredi. poſt Bar.

a ℭ Mater petit. AD DE Bald. clv.ij.libro.
b ℭ An ſit locus. Adde Bal.in auc. ſacramenta. .C.ſi aduer. vē.ꝛ ſpec.in ti.de tute.§. nūc dicēdū. ṽ. ſed pone aliqua.ꝛ dicta in.d.aucté. matri ꝛ auie.
c Extaꝝ
c Adde ad iſtā .l.q̄ no.bar. .ṡ.eo. ti.l. ſi hereditas. i p̄n. curator tñ aliter q̄z ad lites pōt dari ad vnū actū:ut in.l. necnō. cum .l.ſe.de tu.ꝛ cu.da.ab hiſ ꝛ add̄ h̄ que not.Bal.pᵒ glo.in.l.i.in p̄n.C.e.ꝛ ꝙ curator poſ ſit dari ad unā rē tm̄ ſi ſolū ad lites eſt glo. in.l. ſi.§.finaūt.i .ij.col.C.de bo.que libe. quā ibi no. doct. maxie Bal.q dicit illaꝫ eſſe elegantez ꝛ ibi querit Bal. an poſſit dari curator ad ꝯſulendū ſi ſtatutū regrit ꝯſiliū.ꝛ dicit ꝙ nō.
d J quiſ
e ita.l. ticius. i p̄n.vide ibi gl.Jmolā.ꝛ Pau.d̄ ca. ſed Bal.i.l. ſicut certi.d̄ reſti.in inte. tenet ꝯ̈riuꝫ. ſꝫ de Bar.h̄ nō faciat mē tionē.ꝛ hoc fauore teſti. quo caſu nō tractatur de onere alicuius.hic autē tractatur de onere tutoris.facit ſm̄ eū.l.iij.C. d̄ inoffi. teſta.
e ℭ Nō pbat no.q.d̄ teſte q reddit rōnez dicti ſui q dicit hoc eſſe verū: q2 ſum certus. facit qd̄ dixi poſt Bart.i .l. q interrogatus de pe ti.here.ꝛ qd̄

nubat locus eſt datiuo.an iudex dꝫ dare illū quem mater petitᵃ. Glo.in auc.ſacramentū.dicit ꝙ dꝫ petere: ꝛ ſic uidet̄ uelle glo.ꝙ iudex dabit petitū a matre. Alij doc.dicunt ꝙ petitū a matre non dabit de neceſſitate: ꝛ ita refert Cy.fuiſſe determinatū ꝛ ꝯſultum bononie p quēdā ſolēnē doc. ꝛ aduocatū qui noīatus eſt dñs Ubal.de malauoltis.ꝛ do.Ja.bu.in ꝯſi.de quo.ṡ. dixi.l.tenent idē in.l.p credendū.in ſi.j.q pe.tu. ubi dicitur ꝙ matris ꝯſiliū nō eſt ſufficiēs ad eligēdū tutores: ꝛ nulla.l.eſt q̄ dicat ꝙ iudex teneat̄ dare petitū a mr̄e: ſꝫ ꝙ mater tenet̄ petere ꝛ noīare: ꝛ in arbitrio iudicis erit dare illū uel nō:ut.C.q pe.tu.l.matres.ꝛ.j. ad tercul.l.ij.§.ſi mater.ꝛ oēs alie.ll. allegate in p̄cedentibᵒ .q.duabus.Jſtud etiā tenet Ja.de are.ꝛ refert Cy. in auc.matri ꝛ auie.ꝛ cōiter habet̄ in ſcriptis ſuis. ſꝫ do. Ri.mal.dicebat ꝙ nō erat uerū ꝙ Ja.de are.hoc teneret:tñ cōiter ſcripta dicunt.⸿ Sꝫ quero qd ſi mater eſt minor.xxv.annis ꝛ ſperat̄ effici maiorē ante pubertatē filij:an ſit locusᵇ ſequēti legitimo uel datiuo. Et videt̄ ꝙ datiuo:ut.l.nō ſolū.§.ſi libertus.de excu. tut.ꝛ.l. ſi tutor reipublice.§.i.j.de tute.ꝛ ra.diſt. Jn ꝯtrariū facit:qa mater nō eſt legitima tutrix:niſi qñ uult. Nunc ad ꝓpoſitū nos dicimus ꝙ ſequēs teſtamentum tollit primū ſi eſt ualidū p ſe.ſecus ſi expectaret ꝯfirmatiōez que pēdeat ex uoluntate alterius ut ſi filius in eo eſt p̄teritus:ut.l.cū in ſecūdo.ꝛ ibi no.j.de iniuſ.teſt.ꝓbat̄ .j.de lib.ꝛ poſthu.l.ſi filius q in poteſtate:ita in ꝓpoſito cū tutela deſcendit ex uolūtate mulieris i futuro nō īpediat aliū legitimū.hoc tñ non pono pro conſtanti. ⸿ Quero qd ſi ꝓximus legitimus eſt debitor uel creditor:an ſit locus ſequēti legitimo uel datiuo. Dicam in .l.ſi īpuberi.j.de tu.ꝛ cu.da.ab his. ꝛ multa alia circa hoc.⸿ Quero ſi mater tranſiuit ad ſecūda uota: ꝛ añ a iudice petijt dari tutorē filio ꝛ datus ē modo ſupeſt auia q̄ uult eſſe tutrix:q̄rit̄ quis preferat̄.rñ.auiā p̄ferēdā per tex.i corpore q dicit eā preferri oībus exceptis teſtamētarijs.unde etiā ſi teneremus opi. glo.ꝙ deberet dari petitus a matre:hoc caſu nō ꝓcederet:qa non eſt locus datiuo:ſed auie que precedit omnē datiuuꝫ. ⸿ Quero pone ꝙ pater eſt exbānitus uel aliter ꝯdēnatus:ita ꝙ filij efficiunt̄ ſui iuris ꝛ egent tutore ſm̄ glo. inſti.q.mo.ius pa.po.ſol.§.relegati. an mater poterit eſſe tutrix cum ſit nupta. Rñ.ſic:quia tex.dicit ꝙ oportet eā renunciare ſecundis nuptijs:quaſi dicat ille nuptie ex qbus orti ſunt filij nō ſunt īpedimento:quominus poſſit eſſe tutrix:ꝛ hec ſufficiant pro modo.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Tutor an poſſit dari rebus ſitis in una ciuitate uel villa ꝛ an ſi teſtator leget qcqd hꝫ peruſij ſi alia bona acquirat ueniant in legato.

c **Extarum.** ᶜTutor nō pōt dari certe rei:ſed pſone uel vniuerſitati.h.d.cū duabus.ll.ſe. ℭ Op.ꝙ ualeat datio hec acſi in uniuerſuꝫ datus eſſet:ſicut ſi dicimus in hereditate:ut.j.de here.inſti.l.hereditas.So.qdaꝫ hoc fatent̄:ſed hoc eſt ꝯ̈.l.ꝛ ſi datus.j.e.dic ergo aliō in hereditate ut ibi:aliud in tutela ut hic. Et pōt eē ratio:qa qñ aliqs inſtituit̄ i aliqua re:ꝛ aliqd hꝫ iure hereditario:merito illud pōt extēdi ad totā hereditatē. ſꝫ ſi aliqs dat̄ tutor ad unā rē nil hꝫ eius qd̄ eſt tutele q̄ p̄ncipaliter eſt vis in capite libero ꝛc̄.ꝛ hoc eſt qd̄ dicit tex.ꝙ pſone nō rei ꝛc̄.qd̄ ꝓbat̄ a ſili:qa q hꝫ aliqd iuriſditionis pōt ꝓrogari eius iuriſditio.ſꝫ eius q nullaꝫ hꝫ nō poteſt:ut.l.priuatoꝝ.C.de iuriſdi.om. iudi.ꝛ.l. .i.ꝛ.ij.de iudi.ſed iſta nō eſt bona ratio qñ tutor datur deductis rebus.nā ipſa datio ꝯtinet uitiuꝫ ꝛ nō ualet: ut h̄.ſed ſi qs daret tutorē ſimpliciter poſtea prohibet adminiſtrare certas res bñ ualet.ar.l.plenū.§.i.ṡ.de uſu ꝛ habi.Dic ergo ꝙ ratio eſt:qa inſtitutio eſt fauorabilis ex utraqꝫ parte:ex parte teſtātis:ut decedat teſtatᵒ: ex parte inſtituti ut ſuccedat.tutela uero ꝯtinet grauamen ꝛ onus ex parte tutoris:lꝫ ſit fauorabilis ex parte pupilli:ꝛ ſic nō fit ita larga interpretatio. ℭ Op.ṡ.ti. .i.l.q habet.in ſi.So.ibi loquitur in curatore ad lites. ℭ Op.C.de in lit.dā.tuto.l.ad lit.Sol. ibi exponitur tutor.i.curator.Op.ad.l.qa perſone.de le.iij.ṡ.e.ꝛ inſti.de excu.tu.§.datus.ꝛ.j.de admi.tu.l. cum plures. .§.ꝯtutor.ubi dicit̄ ꝙ tutor dat̄ rei.So.uerū eſt ſecundario:ſed p̄ncipaliter dat̄ pſone:ut hic: ꝛ patet in diffinitione tutele.dat̄ enim ad tuendū eū qui ꝓpter etatē ſe defendere nequit. ℭ Op.C.de nup.l.in copulandis.So.ibi in curatore q dat̄ p̄ncipaliter rebus. ℭ Ultimo ad.l.ſi tñ.op.de.ll.precedentibus. Dicit glo.hic dat̄ cuidā uniuerſitati.ſ.rei affricane uel italice. ℭ Cōtra hoc uidet̄.j.de here.inſti.l.ex facto.ubi taliter inſtitutus uidetur inſtitutus in re certa. Unde rñdeo ꝙ de ſtricto iure etiā iſta datio nō ꝓcedit: tñ de ꝯſuetudine admittit̄.ꝛ hoc eſt qd̄ dicit iuriſcōſultus:ꝛ hoc iure utimur ꝛc̄. Ex uſu eniꝫ magis hoc ꝓbat̄ q̄ ex ſtricti iuris ratiōe.ꝛ hic uſus pōt eſſe cā quare tutor ſimpliciter datus pōt ſe excuſare ab adminiſtratione reꝝ que ſunt in alia ꝓuincia:ut.C.de excu.tu.l.teſtamēto: unde forte teſtator ſic dando intellexit ꝙ eſſet tutor ſimplr:tamē adminiſtraret tm̄ bona que eſſent in illa prouincia. pro hoc dicit Ja.de are. ꝙ ſi aliqs daret tutorē rebus que ſunt in certa uilla ꝙ nō ualeret datio. ſecus in rebus q̄ ſunt in certa ꝓuincia ſm̄ dictā rationē. Jtē hodie ſi daretur rebus que ſunt in una ciuitate cū habeant hodie territoria ꝛ iuriſditiōes diſtinctas:ut no.in.l.ſi. C. de preſcrip.lō.tēpo. ℭ Ultimo hec glo.eſt ar.ad queſtionē.reliqt tibi teſtator qcquid haberet puſij poſtea ſuperuiuens ibi multa q̄ſiuit.querit̄ an ad te ptineant.ſi tenemus hanc glo.ꝙ ſit relictū uniuerſitatis:tunc ptinebit ad ſe ſicut reperit̄ tp̄e mortis:ut dicimus in grege ꝛ in peculio:ut.l.grege.j.de le.i.ꝛ.l.peculiū.j.de lega.ij.ſi dicimus ꝙ ſit relictū certarū reꝝ inſpicit̄ tēpus teſtamēti:ut.l.ſi.§.i.j.de le.ij.ꝛ.l.ſi ita.j.de aur.ꝛ ar.le. ꝛ hoc ibi tetigi in.q.de eo q reliquit podere qd̄ hꝫ in tali uilla.tetigi in.l.i.j.de rebus dubijs.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Filioꝝ appelatiōe an ueniant omnes:ꝛ an ille queꝫ teſtator mortuum putabat.ꝛ qualiter poſſit aliquis dici certus de aliqua re.

d **J quis ita.** Jndefinita in ſingulari uel etiā in plurali ꝓlata i tutelis equiualet uniuerſali nō tamē cōprehendit eos de quibus ꝯſtat teſtatorē non ſenſiſſe. hoc.d. ℭ No.ꝙ appellatio filij refert̄ ad oēs:qd̄ itelligit glo. ſi nō fiet adiectio proprij nominis:tunc enim ad aliuꝫ nō extenditur quod no. Jdem dicit Cy.in.l. quicūqꝫ. in prima queſtione.C.de ſer.fu. ℭ Secundo no.ꝙ indefinita equipollet uniuerſali: quod dic ut dixi in.l.ſi pluribus.j.de leg.ij. ℭ Tertio no. ꝙ propter mentez teſtatoris qui credebat ſe alium filiū nō habere appellatio filiorum ad alium non extenditur. idē dicit Dy. in inſtitutione facta de filijs ut nō cōprehendatur ille quem teſtator credebat mortuum.facit.j.de libe.ꝛ poſthu.l.ticius.in prin.ᵉ Et iſtud facit ad ea que dixi i.l. qui filiabus.in prin.j.de leg.i. ℭ Ultimo no.tex. ibi ꝛ ſi quaſi certus ſit.ꝙ certus eſt ille qui de aliqua re habet aliquā opi.uehementē.facit.j.de aqua plu. ar.l.in ſumma.§.pe.ꝛ ſi.ſm̄ Ja.de are.ꝛ ſic facit ꝙ ſi teſtis dicat interrogatus quomodo ſcit.rñdet: quia eſt certus non probatᵉ:quia non deponit per ſenſum corporeū: poteſt enim eſſe certus uehementi opiniōe que poteſt eſſe falſa:ut hic patet.facit.j.de acqui.here.l.cum quidam.§.quod dicitur.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Cū pl̄es tutores ꝓuocāt ad ſatiſdatiōeꝫ qs p̄ferat̄.

t **Eſtamento.** Teſtamētarij nō cogūt̄ a iudice ſatiſdare:ſꝫ qñqꝫ pñt offerre ut ſoli adminiſtrēt.ad qd̄

no.Inno.in .c.cū cauſaz de teſti.⁊ qđ dixi in.l gd tñ.§.ſi arbiter. de arbi.⁊ no.Bal. i .l.ſolā. in.ij.col.C.de teſti. vide tñ Bal.⁊ imo.in.l.paterfa.in ſi.ij.col.đ here. inſti. ADDE ꝙ Bal. tenuit ꝯſilio.lix.iij.vol.ꝙ teſtis dicens ꝙ ſit certus nō dicit falſus ꝗꝛ dꝫ itelligi ſꝫ humanā naturam.

s t Eſtañto.eligitur. Per iſtā.l.ſeqret ꝙ filius naturalis nō poſſet dari tutor: qꝛ nō poteſt capere.vide iſtū tex.tñ cū limita ſm.l.nataralis.j.titu.i.⁊ vide Bar.i.l.litē in poteſtate de his q ſūt ſui.

admittunt:niſi alij etiā offerāt idonei uel iudici cognoſcēti aliud videat:ꝙ ſi plures ſimul offerunt idoneor eligit.h.d.cū.l.ſe. ℭOp.ꝺ uer.ſꝫ recte.ad.l.ꝙ ſi pl'es.nam ibi dr ꝙ oēs adminiſtrāt.hic ꝙ eligitur idoneor.So. Pe.aut patrimoniū eſt magnū:⁊ loquit ꝟ.ſꝫ recte.ſi paruuz:⁊ hꝫ locū.l.ꝙ ſi plures.Dy.uidet dicere in quadā additiōe puula ꝙ qñqꝫ plures offerūt ſatiſdationē ⁊ glibet dicit ſe uelle inſolidū adminiſtrare:⁊ loquit ver.ſed recte.Qñqꝫ plures offerunt ⁊ dicūt ſe adminiſtrare velle.⁊ ita loqt.l.ꝙ ſi pl'es uel dic ſm Ja.de are.ꝙ in.l.ꝙ ſi plures oēs offerebāt ſimul:ſꝫ in uer.ſꝫ recte.vnus pmo obtulit poſtea alius.Et iſte due.ꝑ ſo.Dy.⁊ Ja.ſunt ueriores. diſtigue ergo aut plures tutores prouocāt ad ſatiſdationē:aut un' tm̄:aut nullus.pmo caſu aut apparet ordo ꝓuocātiū:⁊ tūc ſecūdus ꝑfert cū prim' ſua ꝓuocatiōe ſecūdo facultatē hāc dederit:ut inſti.de ſatiſda.tu.§.i.Si vero ordo nō apparet:tunc eligit idoneor:ut hac .l.ꝙ ſi plures.Scđo caſu qñ un' tm̄ ꝓuocat aut ꝯtutores alij acceptāt ꝙ ille ſolus gerit habita cauſe cognitiōe.de q̄ dr in ſi.huius.l. aut nō acceptāt:ſꝫ ipſi volūt gerere cū eo ſatiſdatiōe oblata:⁊ tūc oēs gerēt:ut hac.l.in uer.ſꝫ recte. aut ipſi ſoli ꝯtutores uolūt gerere illo nō admiſſo:⁊ audiunt ut dictū eſt:ut inſti.de ſatiſd.tu.§.i.ſi ꝟo nullus offert ſatiſdationē:ſꝫ petūt ꝙ uni adminiſtratio decernat uel diuidat:⁊ hꝫ locum qđ dr.j.de admi.tu.l.iij.ℭOp.ad.l.ꝙ ſi plures.ꝺ .l.in trib'.de iudi.ubi ſorti cōmittit.So. ut no.p doc.C.cōia de leg.l.ſi.in pn.dixi in.l. hmōi.j.de le.i.ℭIt'ē op.glo.de admi.tu.l.iij.in ſi.ſꝫ ex predictis apparet ſolutio:quia ibi nemo offerebat ſatiſdationem.

s **I nemo.** Extrane' uolēs ſatiſdare nō repellit tutores ab adminiſtratione.h.d.Inducit per Dy.ad.q.ꝙ ſi heres uel ꝯiūcti defūcto dicāt ſe paratos ſatiſdare de exequēda uolūtate defūcti ꝙ ꝓpter hoc executores dati nō repellāt ab exequēdo etiā ſi nō ſatiſdēt:an aūt teneant ſatiſdare ⁊ de quo.dic ut dixi in.l.diuus.j.ſi cui pluſꝙ per.l.fal. Ex.§.ſequenti.

ℭQui tutores ſatiſdent.

Hoc edictū. Ad euidētiā ſcias ꝙ tutores dati ex inqſitione nō debēt ſatiſdare:ut inſti.de ſatiſ. tu.§.i. ℭScđo ſcias ꝙ duplex eſt ꝯſtitutio.una p quā unus tutor ꝓuocat aliū ad ſatiſ.ut.l.teſtō.ꝰ.eo. alia p quā tutores cōmittūt adminiſtrationē uni ex eis uel diuidūt:ut.l.iij.de admi.tu. hoc pmiſſo hic dr ꝙ ad datos ex inqſitiōe porrigit utraqꝫ clauſula.h.d.ℭNo.ꝙ ſoli legitimi ⁊ datiui ſine inqſitiōe ſatiſdēt.ſm glo.i.ſꝫ glo.in.l.i.C.ꝺ tu.⁊ cu.q nō ſatiſde.dicit ꝙ hodie oīs datiuus ſatiſdat.Idē in ſpe.in ti.ꝺ tutore.ſm glo.i auc.ut ſine ꝓhi.ma.§.ſi.dicit diſtinguenduz eē:aut qs eſt datus a maiori iudice aut a minori.⁊ iſtaz tenēt doc.ut.C.ꝺ tu.⁊ cu.q ſatiſ.ñ de.ſup.rubrica in glo.hui'.l.ibi.l.iiij.in ſi.Glo.nō ſoluit. dic ꝙ h fuit electa īduſtria pſone:q̄ ratio ibi ceſſat.

t **Eſtamēto.** De eo ꝙ qs gerit añqꝫ naſcatur poſthum' tenet actiōe negocioꝝ geſtorum.ſi uero poſt eum natum gerat in actione tutele deuoluit.hoc dicit.

t **Utor incertus.** No.ꝙ nō pōt dari tutor īcertus:tñ incertitudinis materiā declara:ut dixi in.l.cū qd.j.de re.du.Bar.

t **Eſtamēto.** ℭOp.ꝺ filioſa.q pōt dari tutor ⁊ non pōt facere teſtm̄:ut inſti.q.da.tu.poſ.in prin.So.dicit tex.cū quo eſt teſtamēti factio:⁊ ſic paſſiue:⁊ ſic ꝯgruit filioſa.nō dicit de eo q teſtamēti factionem hꝫ:ab hac aūt.l.excipe eos q ſpāliter ꝓhibent a lege:ut mulier ⁊ mior .xx.an.cū qbus lꝫ ſit teſtamēti factio:nō tñ pñt eſſe tutores:ut.ꝰ.ti.i.l.ſi.⁊.j.e.l.quero.§.ſi.

s **I quis tutorē.** Qui reliqt tutorē ſeruū quē putabat liberū nō uidet libertatē ei dare.h.d.dixi.ꝰ.e.l.ſi hr̄ditas.§.i.alſ ſi.

t **Utor ita.** Incertitudo circa pſonas qbus datur tutor uitiat dationē.Itē datio certa pōt ꝯferri in uolūtatē eius cui dat.h.d.ℭOp.j.de noua.l.ſi is.So.ut ibi.ℭOp.C.de ꝟ.ſig.l.cuz qdā.ubi diſiūctiua poſita īter pſonas qb' ꝓuidet reſoluit in ꝯiunctā.So.hic apparet teſtatorē aliud ſenſiſſe:qa dixit utri eoꝝ volet.ſile in.l.ſi ticio aut ſeio.j.de le.ij.ſm pe.ℭOp. dicit h ſi nō elegerit nō ualet cautio.Cōtra īmo oībus erit tutor:ut.l.ſi qs ticio.ī ſi.⁊.l.cū qdā.⁊.l.unū ex familia.§.rogo.j.de le.ij.Sol.aliud in tutela ut hic.aliud in legato ut ibi:ideo quia tutela eſt onus.ℭOp.dicit h ꝙ pōt dari tutor ſi uolet:ꝯ de prin.hui'.l.So.ibi erat incertitudo pſonarū qbus dat.hic ī fine ꝟo nō.ℭOp.diſpoſitio nō pōt ꝯferri in uolūtatē eius q grauat:ut.l.ſenatus.§.legatū.j.de le.i.⁊ de ꝟ.ob.l.cēteſimis.§.ſi.ſo.ibi loquit in obligatiōe pecuniaria:ſed obligatio ad aliqđ offm̄ pōt ꝯferri in uolūtatem eius q grauat:ut hic.qđ no.Sꝫ dices tu ꝙ in tutela qs obligat ad pecuniā.Rñ.nō eſt verū īcōmutabiliter ⁊ ꝺ neceſſitate:qa poterit eſſe ꝙ ita bñ adminiſtrabit ꝙ nō tenebit ad pecuniā cuz ad adminiſtrandū accedat ex benignitate ⁊ pietate.ſec' ī ꝯrijs ubi obligat ad pecuniā īcōmutabilr.

s **I plures.** ℭQuero dr h ſup uacuuz qd ſi fuerit petitus ⁊ datus.rñdeo nō ualet:ut.j.de tuto.⁊ cura.da.ab his.l.curator pupillo.ſa Ja.de are. Ex.l.ſequenti.

ℭExcuſatus a tutela unius an excuſet a tutela alterius cū patrimoniū eſt indiuiduum.

d **Uobus.** Excuſat' a tutela vni' ꝓpter hoc nō excuſat a tutela alterius.h.d.uel aliter.in ſeparatis de uno ad aliđ nō infert.h.d.ℭQuero qd ſi patrimoniū eſt īdiuiduū.Glo.dicit forte idez eſt:ut dr.C.q nu.tu.l.ſi.ſꝫ certe illa.l. modicum aut nil facit ſm Ja.de are.q dicit ꝙ executio nō ꝓderit quo ad aliū:ut.ꝰ.quēad.ſer.amit.l.ſi cōmunē.Pe.ꝯtra ꝙ ius tutele eſt indiuiduū ⁊ in indiuiduis inutile p utile uitiat:ut.l.i.§.itē querit.j.de aqua quoti.⁊ eſti.Non ob.l.ſi cōem:qa ibi loquit de iure q̄ſito hic de iure q̄rēdo ſm eū:ſed nō placet:qa ibi loquit de iure q̄ſito.iā eniz erat tutor.ſi eniz nō eſſet nō haberet neceſſe excuſare:tenerē ergo opi.Ja.de are.

i **Ure.** Mater nō pōt eſſe tutrix teſtamētaria:nec ꝯfirmari a iudice.h.d.ℭOp.j.de admi.tu.l.qdā decedēs.§.papi.So.ibi nō dedit eā tutricē:ſꝫ iuſſit tutorē gerere ꝯſilio eiuſdem.ℭOp.j.ad tercul.l.ij.§.ſi mater.uer.q tñ.So.ut ibi.ℭUltio ſcias ꝙ hec lex corrigit p auc.mři ⁊ auie.qđ dic ut plene dixi tibi in.l.ſi qs ſub conditiōe.ꝰ.eo. Ex.§.ſequenti.

ℭTutor honorarius quis dicatur.

Honoris. Nõ uideť tutor honorarius: q ab alijs actiões exigere dʒ. h.d. Ad euidẽtiaʒ ſcias qs dť tutor honorarius. Glo. in. l. ꝙ ſi forte. ꝭ. de ſo. dicit ꝙ eſt honor ei q dať: ſʒ certe imo eſt onus. Scḋo dicit glo. ꝙ ẽ honor cui dať: ꝛ iſtȯ placet ut forte vnꝰ magnus ꝛ potẽs hõ dať tutor nõ ut gerat: ſʒ ꝓpter honorẽ pupilli ut ex hoc pupillꝰ magis reuereať. Alij dicũt ꝙ dť honorarius datus a p̃tore ſicuti ius honorariũ dť ius p̃toriũ. qȯ nõ placet: qa tutela eſt de iure ciuili: ut. l. i. ſ. ti. i. Tene ergo p̃cedentẽ expoſitionem. ex quo pʒ ꝙ qñ tutor dʒ recipe rationes ab alijs nõ dicť honorarius ſimpliciter: imo etiã hʒ onus: quia dʒ adminiſtrare. ꝛ hoc eſt quod dicit iſte. §.

Ex. §. ſequenti.

¶ Teſtȯ rupto ꝑ querelã hʒ locũ auc̃. ex cauſa. ꝛ ꝯſeruanť ea que nõ pñt dari niſi in teſtȯ ꝛ illȯ qȯ relictum eſt filio rũpenti.

Propter litẽ. Datꝰ tutor i teſtȯ de cuius uiribꝰ dubitať a p̃tore ꝯfirmať ꝛ interim erit tutor. ſʒ qualis ſit declarabit euẽtus. hoc dicit. ¶ Op. ꝙ nõ egeat ꝯfirmatiõe. nã anteq̃ teſtm̃ reſcindať ꝑ q̃relã vere eſt teſtm̃. Rñdeo iſtud iõ: q: ipſe filius cui erat datꝰ tutor volebat agere q̃rela. ¶ Op. de auc̃. ex cã. C. de lib. p̃te. uel exhere. So. dic ꝙ hodie iſta lex corrigiť. qȯ no. qa teſtȯ rupto per q̃relã hʒ locũ auc̃. ex cã. Ideʒ no. in. l. cũ filiũ. in p̃n. ꝭ. de le. ij. ꝛ. l. pap̃. §. ſi ex cã. ſ. de inoffi. teſt. ꝛ. l. pe. e. ti. ꝛ hoc puto uerũ ꝑ tex. in corꝑe q dicit ne filij falſis accuſationibꝰ ꝯdẽnenť: ꝛ ſic loqtur in exheredato cã inſerta lʒ falſa. ¶ No. etiaʒ ꝙ ꝑ hãc auc̃. ex cã ꝯſeruanť tutele ꝛ ea q̃ nõ pñt dari niſi in teſtȯ. Idẽ no. ſ. e. l. i. qȯ eſt ꝯ̃ illȯ qȯ Dy. dicit in. l. i. ꝭ. de uul. ꝛ pu. ꝛ male dicit: quia tex. in corꝑe dicit exp̃ſſe ꝙ ꝯſerueť datio tutele. ¶ Tertio ex hac glo. no. ꝙ ꝑ auc̃. ex cã. ꝯſeruať illud qȯ eſt relictũ filio rũpenti teſtm̃. naʒ ei erat datus tutor: ut ſibi ꝯſerueť. qȯ etiã tangit glo. i. l. maximũ vitiũ. C. de lib. p̃te. Mar. ſyll. diſputauit ꝛ ibi Cy. refert. de quo dixi. ꝭ. de leg. p̃ſtã. l. filiũ. §. oibus. dic ut ibi. ¶ Iteʒ hic videť tex. ꝙ tutor ꝯfirmatus eſt datiuus nõ teſtamẽtariꝰ: qȯ dic ut dicam. ꝭ. ti. i. l. i.

Ex. l. ſequenti.

¶ Preſumiť pro teſtȯ lʒ dicať falſũ ideo tutor ꝯfirmať ꝛ iudex de ſurreptiõe reſcripti impetrati cognoſcit.

i **Idem fiet.** Ex hac. l. no. ꝙ licʒ teſtm̃ dicať falſuʒ interim ꝓ eo preſumiť adeo ꝙ tutor in eo datus ꝯfirmatur: ꝛ ſic facit ꝙ ſi dicať reſcriptũ falſum iudex q reſcripto dť datus de hoc poſſet cognoſcere ſicuti ſi dicať ipetratuʒ tacita ueritate: ut. l. preſcriptionẽ. C. ſi ꝯ̃ ius uel uti. pu. ꝛ qȯ no. ꝑ Inno. de reſcrip. c. paſtoralis.

Cũ aũt. Propter cãm ſtatꝰ recediť a legitimo ꝛ locꝰ ẽ datiuo. h.d. hodie ṽo indiſtincte ꝓpter quãlibet litẽ ipediť eſſe tutor ſm formã auc̃. mino. C. q da. tu. poſ. dicã in. l. ꝓpter litẽ. ꝭ. de excu. tu.

q **Ui tutelã.** Qui ſe a tutela excuſat ꝑdit qȯ ſibi ſuiſqʒ ẽ ea ꝯtẽplatõe relictũ. h.d. ¶ Op. ꝭ. de le. ij. l. ſi. §. ſeyo. ꝛ. l. ſi ticio. ꝛ. l. ei q cape. Gl. nõ ſoluit. dic ꝙ i illis legibꝰ erat ꝓ parte relictũ in ꝑſona utriuſqʒ. hic aũt totũ erat relictũ ꝯtemplatione patris: ut. ꝭ. de uul. ꝛ pu. ſub. l. ſi plures. §. in arrogato. qȯ aũt p̃ſumať i dubio: Dy. tangit in. l. ſi filie. ꝭ. de ꝯdi. ꝛ demon. ꝛ ibi dicã.

Uerbis. Seruꝰ datus tutor nõ erit liber icõtinẽti: ſʒ de eiꝰ libertate aliter ꝓuideť. h.d. ¶ Op. iſti. e. §. tutor. ꝛ. ſ. eo. l. ſi hereditas. §. ſi. Huius timore ẽ hic facta iſta glo. dic tñ ꝙ ille q tutorẽ dedit de libertate ſpecialiter ꝓuidit: unde illi ſtanduʒ eſt ſm pe. ꝛ oẽs. dixi in. l. ſi heres. §. ſi. ſ. e.

Impuberi. Patronus nõ pȯt dare liberto tutorem: ſed ꝯfirmatur. hoc dicit. Ex. l. ſequẽti.

¶ Qȯ falſum puniat lex cor. ꝛ ꝙ limbonianũ ꝛ an notariꝰ poſſit ſcribere cõmiſſionẽ ꝓpriaʒ ſibi factã ꝑ iudicẽ. ꝛ an aſcribens uel preſens ꝛ acceptãs fideicõ. poſſit recuſare. ꝛ ꝯfitẽs debere centũ ex cã licet nõ ꝓmittat tñ uideť promittere.

e **X ſnia.** [a] Qui ſibi aſcripſit tutelã in teſtȯ nõ erit tutor niſi teſtator ſubſcripſit ꝛ executionẽ amittit. hoc. d. Ad euidentiã ſcias qȯ ponit Dy. [b] ꝙ lex cornelia punit vex. falſuʒ doloſe cõmiſſum: ut. l. nec exẽplo. C. de falſis. ꝛ. ꝭ. de fal. l. qd ſi falſuʒ. ꝛ pʒ in oibꝰ capitibꝰ. l. cor. Itẽ fuit factũ ſenatuſcõſultũ limbonianũ qȯ punit q̃ſi falſuʒ: hoc eſt cũ qs ſibi aſcripſit in teſtȯ: ut. l. diuꝰ. ꝭ. de falſis. ꝛ. C. de his q ſibi aſcrip. i teſta. ꝑ totũ. qȯ ſenatuſcõſultũ loqť de eo q i teſtȯ aſcribit ſibi cõmodũ ſi ergo aſcribit ſibi tutelã q̃ ẽ onus nõ hʒ locũ ex ṽbis ſʒ ex ſnia: niſi teſtator ſubſcripſit: ut hac. l. ¶ Op. ex̃ glo. ꝛ videť ꝙ ſi tutor ꝛ ſi teſtator nõ ſubſcripſit: ut. l. vxori. §. i. ꝭ. de falſis. So. ſm Ja. de are. qñ teſtator ſubſcripſit erit tutor teſtamẽtariꝰ: ut h̃. ꝛ. ꝭ. ad. l. cor. de fal. l. i. §. ꝛ ſi filiꝰ. ſʒ qñ teſtator ſe nõ ſubſcripſit nõ erit tutor teſtamẽtarius: ut hac. l. i p̃n. ſʒ iudex poterit eũ dare ſi aľs ẽ idoneꝰ: ut. d. l. uxori. §. i. ꝛ utroqʒ caſu admittiť excuſatio h̃ ꝛ ibi. ¶ Op. glo. ꝭ. de le. iij. l. cuʒ qs decedẽs. in p̃n. ꝛ nõ ſol. Dy. dicit ꝙ h̃ cõprehẽdiť culpa faciẽtis: qa facit id qȯ ſciebat nõ de iure fieri: aut ſciebat de iure facere nõ poſſe ꝛ factũ erat cuiꝰ rõne ſubiectꝰ erat: ut. d. l. vxori. §. i. ſʒ in ꝯ̃rio nulla erat delicti ſuſpitio. tu dic ꝙ hic uideť pure remiſiſſe. In ꝯ̃rio ꝓmiſit ſub q̃dã cõditiõe ſeu quodam reſpectu qui poſtea deficit. ¶ Induco iſtã. l. ad qõneʒ [c]. iudex facit notario aliquã cõmiſſionẽ. an ipſe idẽ poſſit eã ſcribere. uideť ꝙ nõ: qa nõ pȯt ſibi aſcribere offm̃ ut h̃. ad idẽ. l. vxori. §. i. ꝭ. de falſis. ¶ In ꝯ̃riũ facit ꝙ quotidie fit. nã ſcribunt notarij ſe rogatos a ꝑtibus uel a iudice. dico ergo ſi alicui aliqȯ offm̃ cõmittiť. ille idẽ nõ pȯt ſcribere: ut hic. ſʒ ſi cõmittať unꝰ articulus officij eiꝰ ut ꝙ recipiat teſtes i una cã uel aliqd ſile: tũc nõ ẽ ꝓhibitũ ꝙ ſcribat: qa rogatꝰ eſt de aliquo actu [d] ſiũ ſi q̃rereť de alicuius iuriſditiõe: an aliqs ſit p̃tãs uel capitaneꝰ huiꝰ ciuitatis: ipſe idẽ nõ pȯt [e] cognoſcere: qa iudicaret in cã ꝓpria: ut. C. ne qs in ſua cã. l. i. Sʒ ſuꝑ una. q. pȯt ipſe ꝓnũciare utrũ ſit iudex ut. l. i. i p̃n. ſ. ſi qs in ius vo. nõ ie. ſic ut tutor: lʒ nõ poſſet ſibi aſcribere tutelã: pȯt tñ conſcribere librũ rationũ in quo ꝯtineť actꝰ ꝑticulares ꝛ ei crediť etiã pro [f] ſe: ut. l. nẽſeniꝰ. ſ. de neg. geſt. tutius tñ ẽ ꝙ aliꝰ notarius ſcribat uel cũ eo ſubſcribat. ¶ Scḋo facit ad qõnẽ ꝙ ſi aliqs aſcribat ſibi fideicõmiſſa uel ẽ p̃ſens uel acceptãs tꝑe teſti ꝙ poſtea nõ poteſt ea recuſare. ita iduciť ꝑ glo. in. d. l. uxori. §. i. ¶ Tertio facit ꝙ ſi ego ſcribo me tibi debere centũ ex aliqua cauſa: lʒ nõ dicať ꝙ ita ꝓmittã uideor tñ ꝓmittere: ut hac. l. in ſi. ibi ꝓmiſiſſe uidebať. Bar.

Ex. l. ſequenti.

¶ Cũ duo eiuſdẽ nois dati ſunt tutores an i ve

---

a X ſententia fač iſte tex. ad nota. ꝑ Bal. in. q. not. in. l. i. in. iij. q. ſi ſer. extero.

b ¶ Ponit Dynꝰ. vide ad materiaʒ que dicit ꝛ Bar. i. l. ſeruus. ꝭ. de teſta. ꝛ. l. ipuberũ. de fal. ꝛ i. l. ſi ꝯſul. de adop.

c ¶ Ad qõnẽ. uide bar. in. l. ſi ſuꝰ cõmunis. i p̃n. de ſtip. ſer.

d ¶ Aliquo actu. iſtã deciſionẽ bar. h̃ ſeqť ang. in. l. ſciendũ in p̃n. de uer. ob. ſʒ ꝯ̃ hãc deciſionẽ tenet Hoſt. in. c. qm̃ ꝯ̃. de ꝓba. ꝛ Jo. an. i regula cuʒ qd vna. de reg. iur. in mercur. vt refert Ang. ꝛ moder. in. d. l. ſciẽdũ. i p̃n. Bald. ẽt i. l. iuriſiurã di. C. de teſ. tenet ꝯ̃ bar. ꝛ i. l. iudices de ſi. iſtru. ꝛ in. l. ſi. §. i. de iur. deli. ſed Salx. ꝯcor

dat opi. i. l. apȯ eloquẽtiſſimũ. de ſi. iſtru. de quo vide no. per do. An. i. d. c. qm̃ ꝯ̃. vid etiã Bar. in. l. ſi pater. §. i. ꝭ. de falſis ꝛ i. l. ꝙ dicimus. §. ſi. de auč. tut. ꝛ Jo. an. i ſpe. in rub. de inſtrum̃. edi. ꝛ Bal. in. l. inſtrumẽta. C. de ꝓba. ꝛ adde q̃ dixi no. pꝰ Bar. i. l. iubemꝰ. §. ſane. de ſa. ſan. ecc. ꝛ de eo qȯ dicit hic Bart. vide Bal. in. l. iudices. C. de ſi. iſtru. ꝛ adde Cy. in. l. pe. ſ. de arbi. ꝛ oio In no. in. c. cuʒ bertoldus. de re iu. Jo. an. in. c. ij. de iudi. in. vi. Bal. in. d. l. iuriſiurãdi. in vlti. col. ꝛ dicit Bal. i. l. ij. in vlti. col. de ãna. excep. ꝙ notarius pȯt de ꝯſenſu iudicis ꝑtes monere ꝛ eũdẽ actũ ſcribere. Ang. i repe. l. ſciẽdũ. in p̃n. tenet opi. Bar. h̃ adde Bal. i. l. ſi. C. de iure deli. Sal. i. d. auc̃. apȯ eloquẽtiſſimũ. tenet ꝯ̃ Bart.

e ¶ Nõ pȯt Idem tenet do. an. in. c. ceptã de iudi. quãuis Imol. inclinet in ꝯ̃riuʒ vt ibi ꝑ cuʒ. ꝛ adde qȯ no. in. l. conſti. de appel. ꝛ ibi ꝑ Barto. facit qȯ not. Bal. in. c. ij. circa ſi. de alie. feu. ꝛ dixi poſt Bar. in. l. ij. ſi qs in ius vocã. ꝛ vide Bal. in. l. iudices. de ſi. inſtru.

f ¶ Etiam ꝑ ſe. vid Bar. in. l. ſeruus. ꝭ. de teſtamen.

ritate aliqs ſit tutor ⁊ qualiter probetur ꝙ teſtator plus de uno ꝙ̄ de alio ſenſerit.

d **Uo ſunt ticii.**[a] Incertitudo pſone cui datur tutor uiciat dationē. hoc dicit. No. ibi nō ius deficit ſed ꝓbatio ℂOppo.de.l.ſi quis ſeruū.§.inter duos.ĵ.de.leg.ij. So.vt no.in.l.ſi qs a filio.§.ſi quis plures.ĵ.de leg.i.⁊ p Dy.de reg.iu.c.i obſcuris dixi in .d.§.ſi inter duos.Oppo.de.l.itē mella.§.ſi plures .ſ.ad.l.aql. Glo.nō ſoluit. Dy dicit ꝙ illud eſt fauore publice utilitatis ne maleficia remaneāt impunita cū oēs deliquiſſe cōſtat. Idē no.in.d.c.in obſcuris de re.iur.li.vi.ℂOp.ĵ.de adīmē.le.l.iij.§.ſi duobus. So.ut ibi ptꝫ. ℂOp.de.l.qui ſoluēdo.ĵ.de here.inſti So. ibi uoluit ābos eſſe liberos: ſꝫ vnū tantū eſſe tutorē. ℂQuero an in ueritate aliquis ſit tutor. Jac.de are. ꝙ nō quia ueritas que nō pōt apparere habeť ꝓ nihilo quo ad ius noſtrū: ut.l. in lege .ſ. de contra. emp.et hoc vult dicere iſta lex dū dicit non ius deficit ſeđ probatio. Pe. dicit cōtrariū: qa lex ſemp eſt certa[b] :ut.l.cū quidā.§.ſed ſeruū herendē.ĵ.de acqr.here.⁊.ſ.ſi pars here.pe.l.illud.⁊ .ſ.de ꝯdi.ob cāꝫ.l.ſi pecuniam.§.ſi ſeruū.ideo nō deficit ius ſꝫ probatio.⁊ ita videť uelle gl.in.d.§.ſi inter duos.⁊.l.ſꝫ ⁊ ſi ita.de ſti.ſer.ℂQuero quō poſſit ꝓbari de quo teſtator ſenſit. Rñ. per amicitiā quā habebat magis cū uno ꝙ̄ cum alio:⁊ ꝓpter alias ꝯiecturas:ut .l. ſi ſeruus pluriuꝫ.§.ſi.ĵ.de le.i.⁊ innuiť in.d.§.ſi inter duos.

a ℂUo ſūt d ticij ad limitationē huius .l. vide bar. in.l.qdā.l ſi. de re.du.

b ℂEſt certa ad itellectuꝫ huiꝰuiꝫ que dixi i. l.ſi qs ſeruuꝫ.§. interdū de le.ij.⁊ bal.in.l.hac ꝯſultiſ.in.ij.col. C.qui teſta.fa.poſ.p ange.i.l.ij.ĵ.d lib.⁊ poſthu.

s **I pater.** Tutoreſ dati i teſtō rupto debēt ꝯfirmari. Dicit glo.ꝙ hodie erant tutores teſtamentarij p auť.ex cauſa nec egent cōfirmatione.⁊ idem no.in.l.iure noſtro.§.ſi.⁊.l.i.ſ.eo.

q **Uero.** In teſtamēto pt dari tutor nō ciuis, ℂOp.d.l.etiam.ſ.ti.i.So.ibi a iudice hic a teſtatore.rōnem ibi dixi.ponit ēt rōneꝫ tex.ſ.e.l.tutor.§.i.

Idem paulus. Tutor datꝰ cāticie ita teneť vt alius. h.d. ℂQuero quid vult dicere acceſſioneſ. Rñdeo ibi ꝓpter ea q̄ patrimonio pupilli acceſſerunt:ut.ĵ.de adi le.l.quotiēs .§. cōſtat Alij in littera habent ceſſatiōis:⁊ tūc dic ſi ceſſauit gerere tenetur ſicut qlibet alius ſecūdū Dy.

Ex.§.ſequenti.

ℂAn minor.xxv.annis poſſit dare tutorē filijs.

Lutius. Licet expreſſum differaſ tacitū non differť.h.d. Concordat.ĵ.de admi.tu.l.luciꝰ.§.i. ⁊ hoc iō qa tacituꝫ pōt cadere in ſeruo ſiue expſſo.ſiľe in.l.ſi fideiuſſor.in prin.ĵ.de le.i.⁊ quod ibi no.ℂNo.ꝙ minor.xxv.an.nō pōt eſſe tutor.ſiľe .C. de legi.tu.l.ſi.rō quia cū ſit ſub cura alterius nō debet ipſe aliū regere.ℂSed quero an minor.xxv.an.poſſit dare tutorē filijs in teſtō. Rñ.ꝙ ſic.caſus eſt.ĵ.de admi.tu.l.iij.§.ꝙ̄uis.quod tene menti.

c ℂUtori t bꝰ.iſtā qōnē. p iſtam queſtionem pōt etiā decidi q̄ſtio talis uidelicet qdaꝫ cōſtituit ticiuꝫ ꝓcuratorē ⁊ ſi ticius nolet ꝯſtituit ſeyū. ticiꝰ ſuſcepit ꝓcurationē ⁊ poſtea ex cā renūciauit .dicit dynus ꝙ hic uideť caſus ꝙ ſeyus repellaſ qa ſufficit ꝙ aliquo tpe in pſona primi mandatū habuit effectū. ⁊ ita ſequiť baldus hic. ⁊ cy.i.d.l.pꝰ aditam. ADDE eūdem cōſilio .lxxxj. quinto lib.

Ex.l.ſequenti.

ℂDe dictione tūc.et an cū elliguntur duo officiales vnus ꝓ prīo anno aliꝰ ꝓ ſecūdo ſi primꝰ acceptat ⁊ moritur uel ad officiū uenire nō poſſit ſecundus admittaſ uel opus ſit alia ellectiōe

t **Utoribus.**[c] Uerba pſētis tpis cū aduerbio tunc: referunť ad tps mortis.h.d. ℂOppo.uerbū uiuit eſt pñtis tpis: ergo dꝫ referri ad tps pñs ⁊ nō mortis:ut.l.ſi ita. de au.⁊ arg.le.⁊.l.ſi.§.i.ĵ.de.ij.So.iſtud eſt propter dictionē tūc :q̄ ſignificat extremitatē tpis.nā tunc aduerbiū idē īportat quod illo tēpore. ergo nō pōt intelligi de pñti cū hoc ꝓnomen illo ſit demōſtratiuū de longinquo. ⁊ de hac dictiōe tūc dixi in.l.ſi is.§.i.de ꝯdi ⁊ de. Alij dicūt ꝙ hoc ē ꝓpter naturā tutele q̄ ſumit efficatiā in tpe mortis ⁊ tamen uerba pñtis tpis referunť ad tps teſtamēti tene ergo primā. ℂHec lex induciť ad qōnē.eligunť duo poteſtates vnus ꝓ primo anno:aliꝰ ꝓ ſecūdo.primus acceptat ⁊ poſtea moriť vel uenire impediť:an electio deuoluaſ ad ſecūdum:an uero expirauerit: ⁊ ſic opus ſit noua electione. Iſtā qōnē ponit cy.C.de imp. ⁊ alijs ſubſti.l.poſt aditā. Ja. de are.ĵ. de cōdi.⁊ de.l.cum ſub hac.⁊ ibi dixi.

Ex.l.ſequenti

ℂAn ceſſante cauſa ceſſet effectus.

c **Um codicillis.** Defectꝰ cauſe finaľ uiciat diſpoſitōeꝫ. h.d.ℂQuerit glo.qd de datiōe in codicillis. Quidā dicūt ꝙ illi erant tutores: ut.l.ij.C.e. nō eni reuocanť primi licet denť ſecūdi:lꝫ aliud ſit in ꝓcuratore rōnem dixi in.l.ſi hr̄ditas.§.i.ſ.e. Alij dicunt ꝙ ſecūdi dati nō ſūt tutores ꝓpter defectuꝫ cauſe finalis:ut.l.ulti.ĵ.de here.inſti. ⁊ iſtaꝫ tenꝫ Dy. nō ob.l.ij.ſ.e.ti.qa ibi ſecūdi fuerūt dati ſimpľr ℂUltimo format hꝫ gl.aliō generale an ceſſante cā ceſſet effectꝰ: qō examināt doc.in.l.generaliter.C.de epiſ.⁊ cleri.⁊ Dy.in.l.ij.ĵ.de dona.⁊ ibi plene dixi de hoc.

ℂDe ꝯfir. tuto. Ru. d ℂTne u diſpoſitionem ita iſtaꝫ .l. allegat bal.in repe. .l. i. in. viij. col. de le.ij.

De cōfirmādo tutore. Rub.

ℂQuia tutores inutiľr dati in teſtō ueniūt confirmādi:iō poniť hic rubrica de confir. tuto.

Ex.l.ſequenti.

ℂUerba depcatiua in tutellis nō inducūt diſpoſitionē. et an mater poſſit dare tutorē filijs.et an tutor confirmatus dicaſ datiuus.⁊ an pferaſ legitimo

v **Tne.** Tutor legitime datus in teſtamento non eget confirmatiōe.ſecus ſi minus legitie vel ex pſona dātis uel eiꝰ cui dať uel ex mō dādi.h.d.ℂNo.ꝙ uerba depcatiua i tutelis nō inducūt diſpoſitionēꝰ.lꝫ ſecꝰ ſit in legato:ut.l.unū ex familia.§.ſi.⁊ .l. peto.in prin .ĵ.d le.ij.uel dic ꝙ iſtud ideo qa uerba deprecatiua referunť ad grauatū:ut.l.generali.in prī.de uſu fru.le.⁊ no.in.d.l.peto in prī.de le.ij.uel uerius hoc ideo qa dixit depcor curā habere rerū non dixit pſone cui tutor dꝫ dari:ut.l.qa pſone.ſ.ti.i.ℂNo.ꝙ mater nō pōt dare tutorē filijs ⁊ datus nō cōfirmaſ ſine inqſitione.ratiōeꝫ differentie inter patrē ⁊ matrē ponit glo. C.e.l.i. ⁊ ibi p Cy. ℂNota ꝙ curator nō pōt dari in teſtamētoᶜ ſed tutor ſic rōnē ponūt doc.i.l.pe.C.d teſt.tu.ℂSed ad iſtud oppo.C.d epi.au.l.de creatiōibꝰ. ⁊ d cu.fur.l.ulti.So. aliud in curatore furioſi ut ibi.aliō i curatore adulti: ut hic.nec ob. .ĵ.de cur.fur.l.ſi. ubi diciť ꝙ a iudice daſ :qō dꝫ exponi. ideſt admiſtratio decernitur ſm Pe. ℂQuero an īpuberi poſſit dari curator i teſtamento. Rñ.non: ut .l.impuberi .ĵ.de admi.tu. ℂQuero an tutor confirmatꝰ dicaſ datiuꝰ uel teſtamētariꝰ. Videť ꝙ datiuus:qa q confirmat dat:ut.l.lege obuenire.ĵ.de uer.ſig.⁊ in auč.de defen.ciui.§.decreto uero non habēte: ⁊ quod no.i.l.⁊ qa de iuriſ. om.iu. ſꝫ hic iudex ꝯfirmat ergo ⁊č.pro hoc uideť tex.ſ.ti.i.l. iure noſtro.ĩ ſi.⁊.C.e.l.ſi ut ꝓponis.⁊.l.i.ubi dicit tex.datos a iudice.ꝓ hoc.ĵ.de admi.tu.l.q negociationē.

e ℂDari in teſtamento. fallit in curatore furioſi itē adde qō fallit in ... eo q pōt curatoreꝫ legitimū habere ſecūduꝫ bal. i.l. curatorē C.de nego. geſt.alle. tex i auč.ut hi q ob.circa mediū.⁊ ibi uide de rōne. ⁊ uide bar. i in.l.tutores .§ .i. de admi.tuto.